

REFERAT Miljø- og Trafikudvalget 2022-25 d. 22-08-2022

Mødedato Mandag d. 22. august 2022 kl. 20:01

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Orientering om graffitimåling nr. 17, forår 2022.....	5
Orientering om affaldsmåling nr. 16, forår 2022.....	8
Orientering om Årsrapport for bynatur og biodiversitet 2022.....	11
Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Michael Jørgensen.....	13
Godkendelse af skybrudsprojekt for vejene L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé.....	15
Eventuel opkrævning af gebyr i forbindelse med udeservering.....	18
Forslag til ny lege- og motionsplads i Egernvej Anlægget.....	22
Høringssvar om lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren.....	24
Optagelse af to strækninger af den private fællesvej Kronprinsensvej og en mindre del af Jyllandsvænget.....	27
Bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer - Høringssvar.....	30
Status på arbejdet med mindesmærke ved Forum.....	32
Budgetforslag 2023 - Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget.....	34
Lukket.....	35

Punkt 135: Meddelelser

00.22.04-P35-11-21

Sagsfremstilling

a. Udbud af busdrift

Udbud af Frederiksbergbusserne

Movia er i gang med at forberede det næste udbud af busser. Heri indgår Frederiksbergbusserne linje 71, 72 og 74. På baggrund af Kommunalbestyrelsens beslutning om, at alle busser skal være emissionsfri med udgangen af 2025, har Frederiksberg Kommune stillet krav herom i det kommende udbud.

Ydermere stilles der krav til elektriske ramper, der vil give en bedre kundeoplevelse for kørestolsbrugere.

Samlet set forventes driften af Frederiksbergbusser trods de ekstra krav ikke at blive dyrere. Der er forventet driftsstart i oktober 2024.

Udbud af linje 26, 31 og 68

På et meddelelsepunkt den 31. maj 2021 blev By- og Miljøudvalget oplyst om, at Movia var i gang med at forberede et udbud, hvor linje 26, 31 og 68 indgik. Her stillede Frederiksberg Kommune krav om emissionsfri drift. Dette udbud er netop afsluttet, og der er driftsstart med elbusser på de tre linjer den 15. oktober 2023.

b. Invitation fra Københavns Politi til borgermøde vedr. cyklister og cykeltrafik

Københavns Politi har oprettet et borgerråd med temaet "sikkerhed for cyklister" i dialog med politikredsens fire kommuner - Frederiksberg, København, Tårnby og Dragør. I den forbindelse afholder politiet et borgermøde den 30. august for alle borgere i de fire kommuner, hvor emnerne bl.a. vil være adfærd, sikkerhed og cykeltyveri. Politiet har ligeledes inviteret Frederiksberg Kommune til at indgå i et samarbejde om endnu et borgermøde i efteråret målrettet Frederiksbergs borgere, hvilket forvaltningen har takket ja til. Forvaltningen foreslår, at borgmester og MBM-udvalgsformand inviteres til at byde velkommen til borgermødet.

c. Borgerhenvendelser vedr. projektet i Egernvej anlægget

Forvaltningen har i juli modtaget to borgerhenvendelser med spørgsmål om projektet i Egernvejparken, som udvalget behandlede den 13. juni. Forvaltningen har svaret på henvendelserne. Da begge henvendelser også er stilet til udvalget, informeres udvalget hermed om samt forvaltningens svar. Henvendelser og svar er vedlagt som bilag.

d. Klimafondsprojekt om samkørsel

Klimafondsprojekt nr. 9: Grønne pendlervaner – forsøg med samkørsel, er en del af udmøntningen af klimafonden for 2021-2025, som blev godkendt i Magistraten 31. maj 2021. Projektets målsætning er blandt andet, at Frederiksberg Kommune skal understøtte og motivere til samkørsel. Af projektbeskrivelsen fremgår det, at kommunen skal søge samarbejde med flere private aktører. Som en del af gennemførelsen af projektet påtænker forvaltningen at indgå aftale med NaboGo om udbredelse af samkørsel, med særlig fokus på arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner i Frederiksberg Kommune. NaboGo kan bistå kommunen med konkret udrulning af samkørsel via deres samkørselsapp. Omkostninger forbundet med indgåelse af aftalen afholdes indenfor projektets økonomi, som er udmøntet som en del af den samlede udmøntning af klimafondsprojekterne.

e. Gravearbejde på Finsensvej og Dalgas Boulevard – uge 34-44

Energinet skal lægge nye kabler til Frederiksberg. Første etape af Finsensvej og Bernhard Bangs Allé blev udført i foråret.

Fra 22. august til 4. november 2022 bliver 2. og sidste del af Finsensvej spærret i det udadgående spor. Dette bevirker, at busserne skal lægges om ad Peter Bangs Vej ligesom ved første etape. Cyklister vil under hele perioden kunne køre i begge retninger.

Fra 19. september til 4. november 2022 vil der være gravearbejde på Dalgas Boulevard mellem Bernhard Bangs Allé og Finsensvej. Her er det ikke nødvendigt at lukke vejen. Arbejdet planlægges, så trafikken kan afvikles, imens arbejdet udføres.

Gravearbejdet på de to strækninger vil i alt vare 11 uger. Forvaltningen vil under perioden arbejde for at sikre, at arbejdet ikke forlænges udover de 11 uger.

Entreprenøren sørger for beboervarsling, og forvaltningen adviserer øvrige myndigheder.

f. Høring over bekendtgørelse om udvidet producentansvar for filtre til tobaksvarer

Miljøstyrelsen har sendt et udkast til bekendtgørelse om udvidet producentansvar for filtre til tobaksvarer. Den nye producentansvarsordning indebærer, at producenter og importører af filtre til tobaksvarer forholdsmæssigt, i forhold til deres markedsandel, skal afholde omkostninger forbundet med:

- Statens og kommunernes oprydning af henkastet affald fra filtrene og den efterfølgende transport og behandling af dette henkastede affald
- Statens og kommunernes indsamling af affald fra filtrene, der er blevet kasseret i offentlige indsamlingssystemer, herunder infrastrukturen og driften heraf, og den efterfølgende transport og behandling af affaldet
- Oplysningstiltag til forbrugere om affaldshåndteringsmuligheder og om den belastning på miljøet som henkastet affald og den anden uhensigtsmæssig affaldsbortskaffelse af filtrene medfører
- Miljøstyrelsens indsamling af og rapportering af data vedrørende filtrene til EU Kommissionen samt Miljøstyrelsens administration af gebyrer, herunder kontrol mv.
- Dansk Producentansvars administration i henhold til bekendtgørelsen

Bekendtgørelsen pålægger producenter at betale 0,72 øre pr. filter til tobaksvarer, idet der forventes udgifter til ovennævnte svarende til ca. 35 mio. kr. årligt.

Det nævnes herudover, at kommunernes udgifter skønsmæssigt vil blive fastsat hver tredje år af en ekstern part.

Forvaltningen finder, at der er tale om et godt initiativ. Der mangler imidlertid en fordelingsnøgle af, hvordan pengene fordeles mellem stat og kommuner. Forvaltningen bemærker, at 0,72 øre pr. filter virker lavt sat, da kommunen har en udgift på ca. 3 kr. pr. filter, der samles op i byen, og 0,72 øre dækker således kun ca. hvert 3.000. skod. Det er vigtigt, at betalingen, herunder til kommunerne, afspejler de faktiske omkostninger forholdsmæssigt. Det må således antages, at større bykommuner har større udgifter til renholdelse.

Frederiksberg Kommune er, ligesom andre kommuner, ikke en del af høringslisten, og er derfor først i uge 33 blevet bekendt med høringen. Forvaltningen har derfor ikke kunne nå at udarbejde en egentlig sag. Udkast til høringssvaret er vedlagt som bilag.

g. Arrangement under Buen

Forvaltningen har modtaget en ansøgning fra KEA om afholdelse af Semesterstartfest med afholdelse lørdag den 17. september 2022 i tidsrummet 14.30-23.30 under Bispeengbuen, hvor der forventes op til 2.000 deltagere. Der er planlagt livemusik og dj-musik fra en scene. Arrangøren er indstillet på, at arrangementet eller musikken afsluttes kl. 22.00.

Frederiksberg Kommune giver som udgangspunkt ikke tilladelse til private arrangementer, hvor offentligheden ikke kan deltage, på offentlige areal. Semesterstartfesten er et lukket arrangement, hvor det alene er KEA's studerende, der kan deltage.

Dertil kommer, at forvaltningen hen over sommeren har modtaget klager over støj fra naboerne i området i forbindelse med andre arrangementer, herunder Bas under Buen og Carpark Festival.

Urban 13, der er involveret i arrangementet, garanterer, at det officielle arrangementet vil slutte kl. 22.00, men forvaltningen vurderer, at der forventeligt vil være en del mennesker, der fortsat opholder sig i området, ligesom det ikke kan afvises, at der afspilles musik fra private soundboxes efter kl. 22.00. Forvaltningen skal bemærke, at der er indgået en aftale med Urban 13 om, at de kan afholde fire offentlige arrangementer under Buen, ud over Carpark og Bas under Buen, men ikke rent private arrangementer.

Det skal nævnes, at der søndag den 18. september 2022 afholdes Copenhagen Half Marathon, hvor veje i området spærres, hvilket også vil være til gene for beboerne i området. Derudover afholdes der Veras Market under Bispeengbuen søndag den 18. september 2022.

Forvaltningen planlægger at give afslag, idet der er tale om en privat fest, hvor den brede offentlighed ikke har mulighed for at deltage, ligesom det vurderes, at arrangementet potentielt vil kunne skabe markante gener for de naboerne.

Udvalget besluttede, at KEAs anmodning om fest under buen blev imødekommet, idet det er en uddannelsesinstitution. Tilladelsen gives som et forsøg, og udvalget anmodede om, at der kommer en evaluering.

Bilag

Bilag 1 - Egernvej Anlægget

Bilag 2 - Egernvej Anlægget

Høringssvar

Punkt 136: Orientering om graffitimåling nr. 17, forår 2022

05.00.00-G01-115-22

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget den nyeste graffitimåling, som er nummer 17 i rækken. Der er sket en stigning på 8,1 % af registreret graffiti i forhold til 2021. I 2021 var målingen den signifikant laveste siden første måling i 2012. Årets måling er væsentlig lavere end i 2020. Graffitiudtrykket på Frederiksberg er derfor på et lavere niveau end årene før 2021. Tendensen for graffiti-mængden i byrummet er fortsat faldende, med et særligt lavt niveau i 2021, hvor corona nok havde en betydning for det store fald.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget tog orientering om graffitimåling nr. 17, forår 2022 til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om graffitimåling nr. 17, forår 2022 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet fører tilsyn med graffiti i byrummet på både kommunal ejendom og på privat ejendom. Graffiti på kommunens byudstyr afrenses af Frederiksberg Gartner- og Vejservice. Når forvaltningen konstaterer graffiti på privat ejendom, kontakter forvaltningen ejeren med en henstilling om at få graffiti fjernet. Fjernelsen er ejernes ansvar og kommunen ikke har hjemmel til at pålægge, at graffiti bliver fjernet. Forvaltningen registrerer også graffiti på forsyningskabe og lignende og indmelder dette til ejerne. Der har gennem de seneste år været et øget fokus på forsyningskabe og en øget dialog med ejerne heraf.

By-, Kultur- og Miljøområdet har siden efteråret 2012 fået foretaget en graffitimåling to gange årligt - og siden 2019 én gang årligt. Målingerne bruges til at holde overblik over udviklingen i mængden af graffiti i kommunen, så afrensningsressourcerne kan prioriteres bedst muligt.

Denne 17. måling er udført i uge 19 (maj) 2022. Sidste års måling blev udført i uge 17 (april) 2021. Rapporten for 2022 er vedlagt som bilag.

Optællingsmetode

Der er udvalgt seks ruter af hver én kilometers længde, hvor begge sider af vejen optælles. Det betyder, at der optælles to kilometer facade/byudstyr på hver rute. Ruterne er udvalgt efter en række kriterier, blandt andet geografi, mere og mindre graffiti-belastede områder samt i hvor høj grad graffiti vil blive bemærket af forbipasserende.

Målingerne giver et øjebliksbillede, og der kan derfor være faktorer fra år til år, der påvirker resultatet, fx i forhold til, om optællerne kommer umiddelbart efter der er sket nedrensning, hvordan vejret har været de seneste par uger mm.

Der tælles fem forskellige former for udtryk, der alle betegnes som graffiti i rapporten. Det drejer sig om:

- Tags: mindre "underskrifter" (som der typisk er mange af)
- Throw-ups: større "underskrifter" – typisk udfyldte svungne bogstaver
- Pieces: egentlige tegneserieagtige malerier
- Klistermærker: traditionelle klistermærker og klistermærkerester
- Plakater: plakater

Al graffiti registreres på ruten, det vil sige både graffiti på det kommunale byudstyr, på privat ejendom samt f.eks. forsyningskabe og det reklamebærende byudstyr. I optællingen skelnes der ikke mellem kommunal og privat ejendom/udstyr.

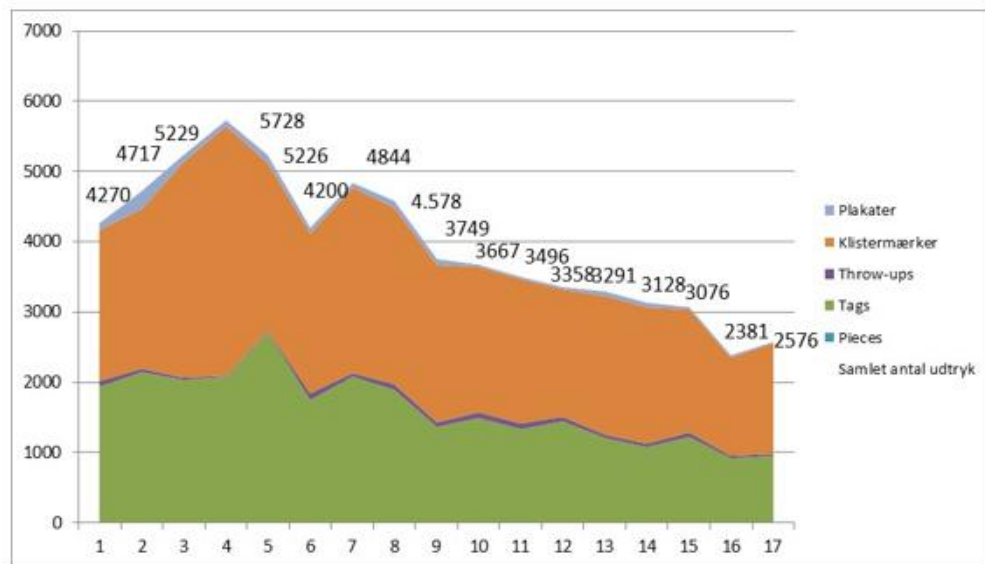
Målingens resultater

Dette års måling viser, at byens samlede graffitiudtryk er steget med 8,19% (192 stk.) i forhold til målingen i foråret 2021. Stigningen skal ses i forhold til, at målingen i 2021 var meget lav i forhold til tidligere års udvikling og dette års resultat således følger den nedadgående kurve. Der er i alt registreret 2.576 graffitiudtryk på de seks ruter. Tags (37,11 %) og klistermærker (61,10 %) er de graffitiudtryk, der fylder mest i gadebilledet med 98,2 % til sammen. Det er samme billede som i 2021.

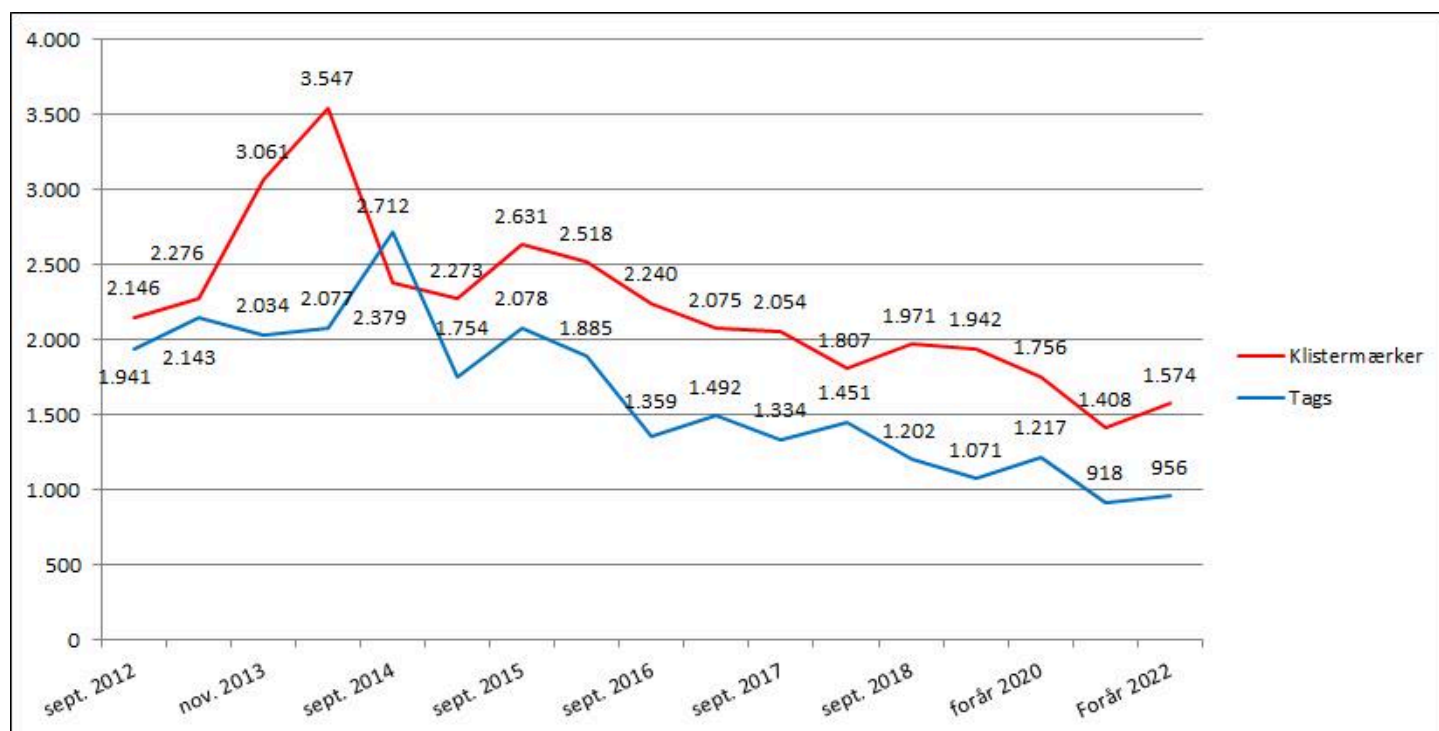
Siden målingen i 2021 har der været følgende bevægelser:

- Tags er steget med 4,14 %
- Klistermærker er steget med 11,79 %
- Throw-ups er faldet med 19,35 %
- Plakater er faldet med 12,5 %
- Pieces er uændret og fortsat 0 stk.

I figuren herunder ses udviklingen i graffitimængden siden første måling i 2012 samt fordelingen på de fem typer graffiti:

Grafen herunder viser udviklingen af tags og klistermærker siden 2012.

Ruternes fordeling

Rute 4 har i stort set samtlige 16 målinger haft flest registrerede graffitiudtryk af alle seks ruter. Det gælder også i den aktuelle måling, hvor der er registreret 721 styk svarende til 28 % af det samlede antal graffitiudtryk. Det er en stigning på 1 % i forhold til sidste år. Forvaltningen vil fortsat være særligt opmærksom på området omkring Rute 4.

På Rute 2 er der sket en stigning af graffitiudtryk på 22 %. Det er især på grund af klistermærker (23 %) og tags (22 %).

Rute 6 er med 127 styk den rute, der har færrest graffitiudtryk og er samtidig den rute, hvor der er den højeste stigning på 38 %.

Rute 5 er uændret og har igen i år 260 styk graffitiudtryk.

Det samlede graffitiudtryk på Rute 1 stiger med 7 % fra 513 til 550 styk, mens det på Rute 3 stiger 3 % fra 343 til 354 styk.

Graffitiindsatser

Forvaltningen fører tilsyn med graffiti i byrummet dagligt. Der er mange aktører i spil i forhold til at holde byrummet fri for graffiti. Det er ejeren af udstyret/ejendommen, graffiti er placeret på, der er ansvarlig for at få det fjernet. Forvaltningen giver ejerne besked om observeret graffiti og har en god, løbende dialog med aktører. Udover indmeldinger til ejere af forsyningsskabe m.v. har forvaltningen fra 1. januar til 27. juli 2022 sendt graffiti breve til 329 ejendomme.

Det bemærkes, at forvaltningen kun kan henstille til, at graffiti fjernes på privat ejendom. Der er kun få ejendomme, der intet gør for at få rensset af, og her stiger graffiti mængden løbende.

Efter modtagelse af den årlige graffiti rapport følger forvaltningen løbende op på ruterne. Ved et tilsyn i juli 2022 er der konstateret tre graffitiudtryk på kommunalt byudstyr på de seks ruter til sammen, samt at klistermærkerne overvejende er placeret på nedløbsrør på private boliger.

Graffitiordning for private

Forvaltningen har en graffitiordning, som private kan tilmelde sig. Som en del af udbuddet om graffiti fjernelse på kommunale ejendomme indgår, at private skal tilbydes en fordelagtig pris på afrensning af graffiti. I forvaltningens graffiti brev til private medsendes kontaktoplysninger, hvor de kan indhente tilbud på afrensning af graffiti. I perioden 1. januar 2022 til 27. juli 2022 har 48 borgere fået udført graffiti rens gennem ordningen. I samme periode har 3 ejendomme indgået en abonnementsordning om graffiti rens, mens 27 ejendomme ikke har gjort brug af et tilbud, de selv har indhentet.

By-, Kultur- og Miljørådets vurdering

By-, Kultur- og Miljørådet vurderer, at stigningen formentlig skyldes, at flere igen bevæger sig i byrummet efter to år med coronanedlukninger. Stigningen ses især i klistermærker og tags, som også er de to graffiti former, der udgør størstedelen af graffiti mængden i byrummet. Det er forvaltningens vurdering, at især klistermærker er let tilgængelige og mere udbredt blandt den gængse borger, hvilket kan være forklaringen på, at klistermærkerne er en af de mest udbredte graffiti typer. På trods af en stigning på 8,1 % i forhold til sidste år, er niveauet for graffiti stadig væsentlig lavere end i 2020 og tidligere målinger, og følger en lineær nedadgående kurve. Forvaltningen arbejder fortsat med at få meldt graffiti til ejerne, som synes at reagere på henvendelserne og i stort omfang får nedrenset graffiti. Samtidig afrenses kommunens eget byinventar på baggrund af indmeldinger, så niveauet holdes nede.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser for kommunen.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Bilag

Frederiksberg Kommune Graffiti rapport nr.17 - 2022

Punkt 137: Orientering om affaldsmåling nr. 16, forår 2022

05.00.00-G01-115-22

Resume

By-, Kultur- og Miljøområdet har modtaget den nyeste affaldsmåling, som er nr. 16 i rækken. Resultatet viser en stigning i den registrerede skraldemængden på 6 % siden den tilsvarende måling sidste år. Det består af 97 flere stykker affald og 249 cigaretskodder på de registrerede 6 kilometer. Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller 6.277 styk. Cigaretskod er fortsat den mest udbredte affaldstype. Sagen forelægges til udvalgets orientering.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget tog orientering om affaldsmåling nr. 16, forår 2022 til efterretning.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om affaldsmåling nr. 16, forår 2022 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Da Frederiksberg er en bykommune med en tæt befolkning og et højt trafikalt og rekreativt pres, er der behov for ekstra opmærksomhed på affaldsmængden i bybilledet. Kommunens mange busstoppesteder, stationer og opholdsarealer skaber en øget mængde affald, hvilket imødekommes med renhold, formidling og tilpassede affaldskurve. Også de mange byggepladser, arrangementer og udeserveringer skaber affald. Her har forvaltningen et tæt samarbejde med entreprenører og virksomheder, om renhold af de berørte arealer.

By-, Kultur- og Miljøområdet har siden efteråret 2012 fået foretaget en affaldsmåling to gange årligt - og siden 2019 én gang årligt - på seks udvalgte vejstrækninger på Frederiksberg. Det drejer sig om Nordre Fasanvej, Falkoner Allé, Gammel Kongevej, H.C. Ørstedes Vej, Finsensvej og Peter Bangs Vej.

På ruterne tælles henkastet affald på en rute på 500 meter på begge sider af vejen samt 15 cm. ud på kørebanen. Der medtælles pizzabakker, cigaretskod, drikkekrus, fastfood emballage, dåser, glas, byggeaffald, madaffald, papiraffald, kapsler, hundelorte, boner, plast, cigaretpakker, tændstikker, blade, grene, slikkepinde m. fl.

Denne måling er udført i april 2022.

Resultatet af den nyeste måling

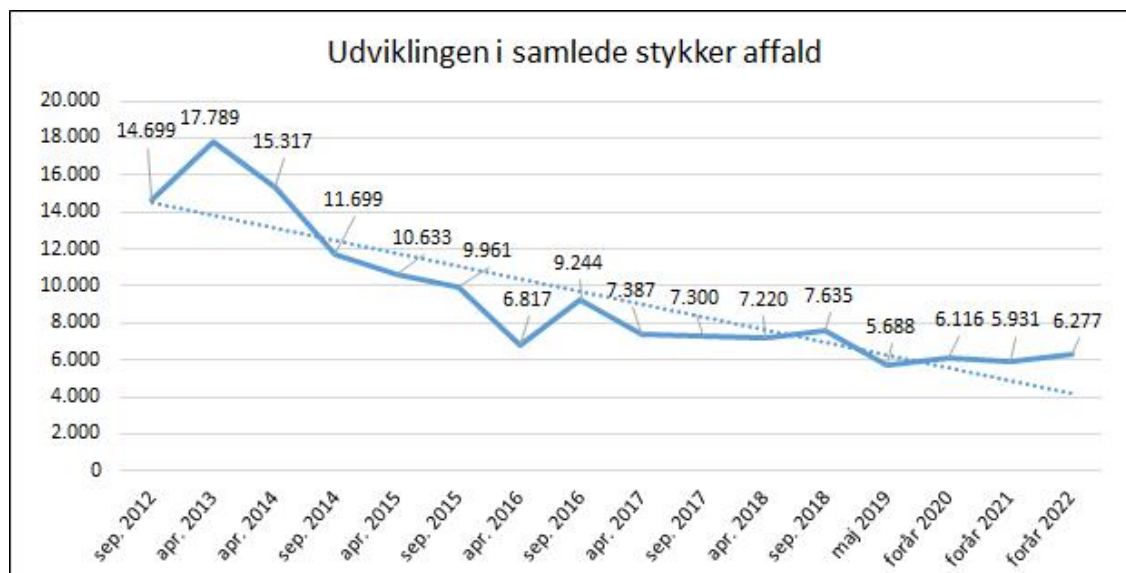
I rapporten vises mange af ændringerne i %. Da de absolutte tal er forholdsvis lave, kan små ændringer virke som store udsving, når de angives procentvis.

Siden sidste måling i foråret 2021 er der sket en mindre stigning i antallet af registrerede stykker affald på 6 %. I faktiske tal er der registreret 97 flere stykker affald og 249 flere cigaretskodder på de registrerede 6 kilometer. Den aktuelle rapport er vedlagt i bilag 1. Målingens samlede antal registrerede stykker affald tæller således 6.277 styk, hvilket er lidt højere end de seneste tre års målinger. De sidste fire års affaldsniveau ligger imidlertid på et jævnt niveau.

Mundbind er på grund af corona medtaget i optællingen, dog opgjort selvstændigt for at sikre kontinuitet i opgørelsen. Der er i alt optalt 3 masker, svarende til 0,05 af den samlede affaldsmængde.

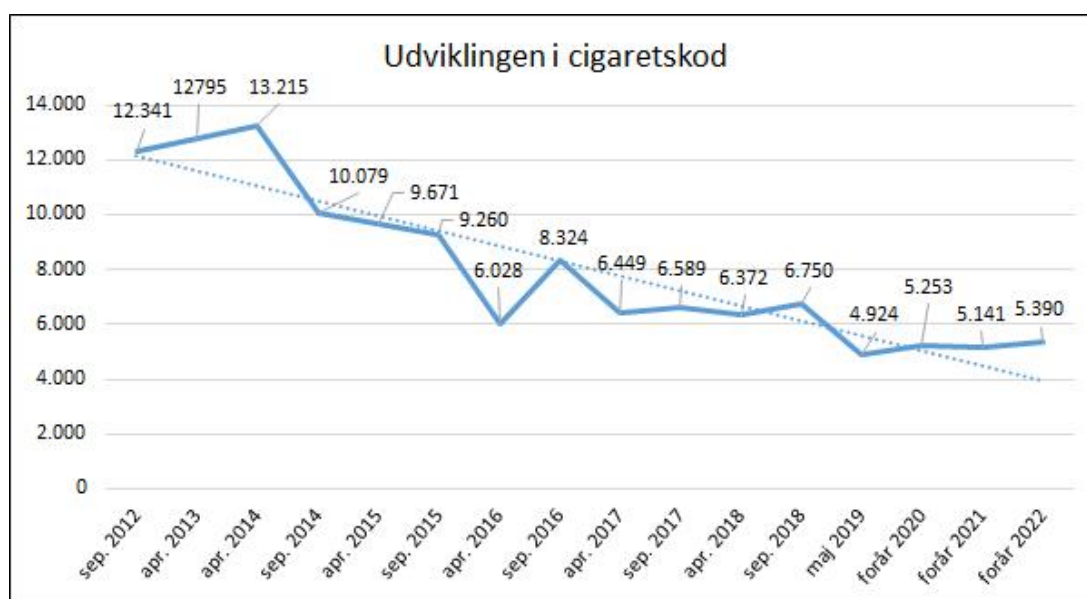
Figuren herunder viser udviklingen i samlede stykker henkastet affald siden første måling i september 2012.

I figuren ovenfor ses det, at niveauet af skrald har ligget på et relativt stabilt niveau med små udsving de sidste fire år.

Cigaretskod har i alle målinger været den største affaldsfraktion. I denne måling er der registreret 5.390 cigaretskod. Andelen af cigaretskod udgør i denne måling 86% af hele affaldsmængden, og siden sidste måling er antallet af cigaretskod steget med 249 styk.

Ruternes fordeling

Siden sidste måling er affaldsmængderne steget mest på Finsensvej (16 %), Gammel Kongevej (12 %) og H. C. Ørsteds Vej (10 %), mens det største fald er sket på Falkoner Allé (15 %). På Nordre Fasanvej er affaldsmængden steget med 5 % og på Peter Bangs Vej er den steget med 6 %. Der er observeret flest cigaretskod på Gammel Kongevej (1.121 styk) og H. C. Ørsteds Vej (999 styk). Disse to ruter har samlet set også den største andel af registreret henkastet affald, hvor Gammel Kongevej står for 21 % og H. C. Ørstedsvej står for 19 %. Ruten med færrest cigaretskod er Falkoner Allé, som er den eneste rute med et fald i den samlede andel af registreret affald.

Stigningerne dækker primært over flere henkastede cigaretskod og kategorien 'Andet', som blandt andet dækker over cigaretpakker, tændstikker, blade, grene og slikkepinde.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at målingens optællingsmetode udtrykker et øjebliksbillede af affaldsmængden på de seks ruter. Den aktuelle vejsituation og andre faktorer, såsom byggearbejder, arrangementer i byen, kampagneførelser mv. har indflydelse på målingens resultater. Antallet af og udviklingen i registrerede stykker affald på de enkelte ruter er altså ikke et direkte udtryk for kommunens indsats for at holde Frederiksberg pæn og ren.

Renholdelsestiltag

Renholdelsesindsatsen er højt prioriteret i Frederiksberg Kommune og omfatter blandt andet daglig fjernelse af henkastet affald på kommunens veje og grønne arealer, aftenrenhold og weekendrenhold.

Ordninger som aftenrenhold og weekendrenhold bidrager til, at udsatte steder, såsom metrostationer, bymidten og hovedstrøg, renholdes - også uden for normal arbejdstid, hvor der er mange aktiviteter i byen. Endeligt medvirker ordningen med aftenrenhold til, at renhold af byens udsatte steder er overstået inden morgentrafikkens begyndelse, ligesom aftenbrugerne af byrummene oplever et generelt renere Frederiksberg.

Forvaltningen arbejder løbende med at optimere renhold og inventar for at imødekomme den store mængde affald. I 2022 er flere affaldskurve udskiftet til en model med låg og askebæger i, hvilket forebygger at fugle hiver affaldet op, samt tilbyder rygere et sted at komme af med deres skod. Indsatsen imod cigaretskod rettes mod bænke, busstoppesteder og stationer, hvor der typisk ses mange skod. Her udskiftes eksisterende affaldskurve til nye modeller med askebæger og låg. Derudover gentænkes nuværende placeringer af affaldskurve og nye opsættes ved behov.

Hertil bidrager også forskellige private initiativer til en renere by - fx En Dråbe i Havet og Danmarks Naturfredningsforening.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at trods en stigning i registreret affald på 6% i forhold til sidste år, har niveauet af registreret affald været på et jævnt niveau de sidste fire år. Forvaltningen vurderer, at Frederiksberg fremstår ren og pæn ud fra den daglige renholdelsesindsats og den målrettede indsats, der sker med aften- og weekendrenhold. Det er ligeledes forvaltningens vurdering, at det er nødvendigt at fortsætte den fokuserede renholdelsesindsatsen for at opretholde et tilfredsstillende niveau, særligt på de veje, hvor der er sket en stigning i affaldsmængden.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Bilag

Affaldsrapport Frederiksberg - april 2022

Punkt 138: Orientering om Årsrapport for bynatur og biodiversitet 2022

04.01.00-G01-141-22

Resume

Til udmøntning af "Strategi for bynatur og biodiversitet" blev der ved budget 2021-2022 vedtaget en fireårig pulje til at øge bynatur og biodiversitet i byrummet. Forvaltningen har udarbejdet en årsrapport for projekter udført i 2021 og 2022 med resultater og erfaringer til udvalgets orientering. Der er udført 14 anlægsprojekter, en række formidlings- og inddragelsesprojekter samt udført biodiversitetsfremmende tiltag i eksisterende anlæg. Disse initiativer har givet byrummet et æstetisk løft og har skabt bedre forhold for insekt- og dyrelivet samt nye sociale fællesskaber.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget tog orientering om årsrapport for bynatur og biodiversitet 2022 til efterretning, idet udvalget anmodede om, at forvaltningen fortsat åbner mulighed for, at borgerne kan foreslå grønne initiativer i det omfang, der afsættes midler hertil i budgettet.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at orientering om årsrapport for bynatur og biodiversitet 2022 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Bynatur og biodiversitet på Frederiksberg

Frederiksberg Kommunes "Strategi for bynatur og biodiversitet" blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 14. juni 2021. Denne strategi fastlægger rammen for, hvordan Frederiksberg Kommune fremadrettet arbejder med at skabe mere bynatur og øge biodiversiteten. Ved at skabe bedre betingelser for byens dyre- og planteliv opnås samtidigt flere grønne åndehuller og naturoplevelser for byens borgere og brugere, hvilket styrker fællesskabet, folkesundheden og skaber et attraktivt byrum. Som bykommune har Frederiksberg kun få store sammenhængende grønne områder, hvorfor det er vigtigt at tænke midterrabatter, vejbede, gadehjørner mm. ind i, hvordan byen begrønnes. De små grønne elementer fungerer som trædested og korridorer for byens dyreliv, samtidigt med at byrummet forskønnes.

Der blev ved budget 2021-2022 vedtaget en fireårig pulje til øget bynatur og biodiversitet. I forbindelse med denne udmøntning blev en række målrettede projekter igangsat.

På baggrund af de seneste års arbejde med bynatur og biodiversitet kan der nu evalueres på de udførte projekter samt samles op på de erfaringer, der er gjort. Den vedlagte årsrapport indeholder en gennemgang af tiltag fra 2021 og 2022 samt forslag til fremtidige indsatser. Fremadrettet vil der årligt blive udarbejdet en årsrapport på bynatur- og biodiversitetsområdet mhp. en løbende evaluering af udførte projekter og beskrivelser af mulige kommende initiativer for at sikre, at arbejdet lever op til målsætningerne i strategien.

Årsrapport

Denne årsrapport for bynatur og biodiversitet beskriver udførte og igangsatte initiativer samt planlagte og potentielle indsatser. Rapporten beskriver også, hvordan vidensdeling, fagligt samarbejde og ekspertinddragelse bidrager til at kortlægge kommunens biodiversitetspotentiale og understøtte det faglige arbejde i forvaltningen.

De udførte projekter i 2021 og 2022 har givet byrummet et æstetisk løft. I projekteringen af de valgte beplantninger har der været fokus på langvarig blomstring og på at opnå et farverigt udtryk. Beplantningerne har også bidraget til flere pollen- og nektarkilder til glæde for de lokale insekt- og fuglebestande.

Herunder beskrives kort hvilke tiltag, der er udført i henholdsvis 2021 og 2022, og hvilke indsatser der kan igangsættes i de kommende år. Afslutningsvis opsummeres hovedpointerne fra årsrapportens erfaringsopsamling.

Projekter 2021

Der blev i 2021 iværksat en række projekter for at øge bynaturen og støtte op om biodiversiteten i Frederiksberg Kommune. Disse projekter blev igangsat med henblik på at skabe flere levedygtige miljøer og varierede habitater for hjemmehørende arter samtidigt med, at der blev skabt rekreative og æstetiske oplevelser for byens borgere. En forøgelse af bynaturen har, udover de biologiske og miljømæssige fordele, også en stor værdi for byrummet. De mange træer og blomsterrige vejbeplantninger bidrager med både trafiksikkerhed, god luftkvalitet og et attraktivt byrum. De udførte projekter inkluderer blandt andre: grønne gadehjørner, blomsterrige midterrabatter og vejbede samt en omlægning af lommeparken på Danas Plads.

Projekter 2022

I 2022 er den afsatte pulje brugt på planlagte projekter i første halvår. Der er udført biodiversitetsfremmende tiltag i eksisterende anlæg, opsat gadehjørner og igangsat formidlingsprojekter. Af disse formidlingsprojekter kan nævnes Nyttehaverne på Søndre Fasanvej, som har skabt nye sociale fællesskaber, bragt liv til et ubenyttet areal og givet Frederiksbergs borgere mulighed for at få jord under neglene. Endvidere deltager Frederiksberg Kommune i Miljøministeriets landsdækkende konkurrence Danmarks Vildeste Kommune 2022.

For at inspirere og inddrage borgerne til at gøre en indsats for biodiversiteten er der indgået et samarbejde med Habitats om udarbejdelse af fire pjecer til henholdsvis: bygherrer, have- og altanejere, institutioner og boligforeninger. I forbindelse med udgivelse af disse pjecer afholdes borgermøder, hvor indholdet formidles til de rette målgrupper.

For yderligere oplysninger og billeder af bynatur- og biodiversitetsprojekterne fra 2021 og 2022 henvises til årsrapporten.

Erfaringsopsamling

Frederiksberg Kommune har via en innovativ proces, vidensindsamling og sparring med fagpersoner opnået rigtig gode resultater med at bringe mere grønt ind i byen.

Arbejdet med bynatur og biodiversitet samt ekspertinddragelse har bidraget til værdifulde erfaringer. Der er flere steder i byen lavet forsøg med blomsterenge, staudbeplantninger, højbede og borgerinddragelse. Disse erfaringer resulterer i løbende forbedringer af eksisterende arealer, driftsoptimeringer og en stigende kvalitet i nyanlæg.

Dette på trods af de typiske urbane udfordringer, så som tørke, vejsalt, jordkomprimering og skygge. Tørke og skygge er de to faktorer, der har vist sig at være de største udfordringer. Især blomsterengene har haft svært ved at etablere sig i det urbane miljø. Dog har forvaltningen gode erfaringer med engmætter samt græs- og staudbeplantninger, som med det rette plantevalg og pleje kan lykkes på langt de fleste arealer.

Fremadrettet arbejde med bynatur og biodiversitet

Der er allerede opnået mange gode resultater med bynatur og biodiversitet. Den gode udvikling bør fortsættes med nye projekter, tiltag og samarbejder, som vil forbedre biodiversiteten i de eksisterende arealer. Af disse projekter kan som eksempler nævnes en omlægning af Kærlighedspladsen, et grønt bånd på Finsensvej, begrønning af gadehjørner og et løft af Den Grønne Sti.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at projekterne fra 2021 og 2022 har givet et mærkbart og synligt løft af byrummet. Der er hermed skabt forbedrede forhold for insekt- og fugleliv på Frederiksberg, og byrummet har fået et æstetisk løft.

Forvaltningen har indsamlet gode erfaringer i løbet af det sidste halvandet år, som er med til at kvalificere og optimere de kommende bynatur- og biodiversitetsprojekter. Forvaltningen vurderer samtidig, at en årlig rapport med evaluering af årets indsatser er med til at holde opmærksomhed på arbejdet med øget bynatur og biodiversitet samt sikre, at læring og erfaring opsamles løbende og benyttes i kommende projekter.

Økonomi

Sagen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

Der er i 2022 afsat 5,7 millioner kroner til bynatur og biodiversitet. Der blev på Magistratens møde den 30. maj 2022 afgivet en anlægsbevilling på 735.000 kroner. Det resterende beløb forventes håndteret i opfølgningen på 2. forventet regnskab.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Bilag

Aarsrapport for bynatur og biodiversitet 2022

Punkt 139: Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden

04.01.00-G01-196-21

Resume

Udvalget skal med denne sag tage stilling til, om der på baggrund af forslag fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og fra tidligere 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden, skal indgås dialog med Region Hovedstaden om tidlig realisering af mindre grønne arealer på Hospitalsgrunden til mere vild og hjemmehørende natur med udgangspunkt i forslaget til udviklingsplan for den fremtidige udvikling af Frederiksberg Hospital.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget indstiller, at beslutningsforslaget tiltrædes, idet forvaltningen går i dialog med Region Hovedstaden om mulighederne for en tidlig realisering af mindre grønne arealer til mere vild og hjem-mehørende natur på Hospitalsgrunden inden for forslaget til udviklingsplan samt understøtter de midlertidige aktiviteter med fokus på bynatur, der er udvalgt i forbindelse med 'open call'.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at beslutningsforslaget tiltrædes, idet forvaltningen går i dialog med Region Hovedstaden om mulighederne for en tidlig realisering af mindre grønne arealer til mere vild og hjemmehørende natur på Hospitalsgrunden inden for forslaget til udviklingsplan samt understøtter de midlertidige aktiviteter med fokus på bynatur, der er udvalgt i forbindelse med 'open call'.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen oversendte den 1. november 2021 følgende forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere mere vild og hjemmehørende natur på hospitalsgrunden.

Forslag:

Socialdemokratiet foreslår, at Frederiksberg indgår i et grønt partnerskab med Region Hovedstaden med henblik på at etablere mere vild og hjemmehørende natur på Hospitalsgrunden.

Begrundelse:

Ifølge Danmarks Naturfredningsforening er vores natur voldsomt presset, og den har ikke meget plads på Frederiksberg, som er den kommune i Danmark med færrest grønne kvm pr. indbygger. Socialdemokratiet ønsker, at Frederiksberg Kommune etablerer mere bynatur og vild natur hver eneste gang, vi har nogle kvadratmeter til rådighed. Både eksisterende og nye kvadratmeter. Frederiksberg Hospital lukker med udgangen af 2025 og overtages af Frederiksberg Kommune med henblik på, at der her skal udvikles et helt nyt kvarter på grunden. Mens vi afventer den videre proces med udviklingen af området, foreslår Socialdemokratiet, at vi indgår i et grønt partnerskab med Region Hovedstaden og andre relevante aktører med det formål at etablere mere vild og hjemmehørende natur som f.eks. blomsterenge på den 106.000 kvadratmeter store hospitalsgrund."

Bemærkninger til forslaget

Der er i visionen for udviklingen af Frederiksberg Hospital bl.a. lagt op til at der skabes et bykvarter der skal være 'grønt i alle ordets facetter'. I første halvdel af 2022 er visionen blevet oversat til en konkret udviklingsplan hvor tre tværfaglige teams har udarbejdet hvert deres forslag. I juni 2022 valgte vurderingsudvalget at forslaget fra team EFFEKT skal danne baggrund for omdannelsen af hospitalsområdet. Forslaget indeholder 'Hospitalshaven' i hjertet af området og et fintmasket naturnetværk med snoede stier og grønne områder med høj biofaktor og artsdiversitet i de kommende minikvarterer. Med det valgte forslag til udviklingsplan vil der derfor kunne indgås en dialog med Region Hovedstaden ift., om der vil kunne etableres mere vild og hjemmehørende natur på nogle af de grønne arealer, som udviklingsplanen peger på skal bevares i

den fremtidige udvikling. Det er ikke forventningen at Region Hovedstaden vil tilføre ekstra driftsmidler til at skabe mere vild og hjemmehørende natur, men forvaltningen vil i dialog med Region Hovedstaden se, om den grønne drift kan tilrettelægges således, at der på udvalgte arealer kan skabes mere vild natur. Forvaltningen er løbende dialog med Region Hovedstaden ift. at sikre at de grønne kvaliteter på hospitalsgrunden ikke går tabt i årene frem mod kommunens overtagelse.

Region Hovedstaden og Frederiksberg Kommune har allerede etableret et samarbejde om midlertidige aktiviteter på Frederiksberg Hospital ved at udpege 4 udendørs og 4 indendørs arealer, der kan anvendes til midlertidig aktivering af området. I foråret 2022 er der ud fra et open call udvalgt 7 projekter, der igangsættes i sensommeren 2022. Tre af de udvalgte aktiviteter vil arbejde med bynatur ud fra forskellige vinkler. Børnehuset Kufferten vil arbejde med et haveprojekt på et areal nordøst for institutionen, 'Dome of life' vil lave eksperimenter med bynatur og vild natur med base i et mobilt drivhus og det bæredygtige forsamlingshus vil invitere til forskellige workshops med fokus på biodiversitet og bynatur. Forvaltningen vil forsat understøtte disse aktiviteter gennem samarbejdet med Region Hovedstaden.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By- Kultur- og Miljøområdet vurderer at det er i tråd med både visionen for udviklingen af Frederiksberg Hospital og forslaget til udviklingsplan, at det i dialog med Region Hovedstaden undersøges, om der kan skabes mere vild og hjemmehørende natur på udvalgte arealer indenfor forslaget til udviklingsplanen.

Økonomi

Der er ikke afsat særskilte midler til en tidlig realisering af mindre arealer på Hospitalsgrunden. Såfremt dialogen med Region Hovedstaden peger på at det nødvendigt at tilføre ekstra midler, for at kunne få mere vild og hjemmehørende natur, vil forvaltningen vende tilbage til udvalget med en ny sag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget, M, K.

Punkt 140: Godkendelse af skybrudsprojekt for vejene L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé

01.30.00-P20-31-22

Resume

Til Udvalgets godkendelse forelægges forslag om etablering af skybrudsanlæg til sikring af området omkring L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé. I forbindelse med etableringen af skybrudsanlægget vil en bunker beliggende imellem L.I. Brandes Allé og Dr. Abildgaards Allé blive nedlagt til fordel for et underjordisk regnvandsmagasin, og der vil blive etableret et nyt haveanlæg ovenpå. Dette nye haveanlæg indstilles sammen med en generel trafikdæmpning af L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé til udvalgets godkendelse.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget udsatte sagen efter drøftelse.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at forslaget til skybrudsprojekt for området godkendes,
2. at projektforslaget for et nyt haveanlæg imellem L.I. Brandes Allé og DR. Abildgårds Allé godkendes,
3. at der i forbindelse med etableringen af skybrudsprojekt og haveanlæg godkendes fældning af 8 stk. træer på mere end 25 år, idet der plantes 20 kompenserende træer,
4. at forslaget til at trafikdæmpe og øge tilgængeligheden på L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé i forbindelse med skybrudsprojektet godkendes og finansieres af skybrudsprojektmidler.

Sagsfremstilling

Skybrudsprojektet for LI Brandes Allé og NJ Fjords Allé er et delprojekt i Frederiksberg Kommunes ambition om senest i 2036 at være klar til at håndtere de udfordringer med regnvand og skybrud, som klimaforandringerne forårsager i de kommende år. Projektet indgår i skybrudspakke 21, som blev godkendt af det tidligere By- og Miljøudvalg den 23. november 2020. Projektet blev af udvalget den 3. maj 2021 sat i bero for at afvente Forsyningssekretariatets behandling af kommunens ansøgning om at komme med i overgangsordningen. Projektet blev genaktiveret i forbindelse med godkendelsen af skybrudspakke 22 på udvalgets møde den 29. november 2021.

Formålet med projektet er at aflaste den eksisterende kloak således at risikoen for oversvømmelse af kloak og kældre reduceres ved kraftige regnhændelser. Det kan opnås ved at etablere regnvandsmagasiner, der kan tilbageholde og forsinke den regn, som falder i området. Konkret planlægges det at etablere magasiner på henholdsvis det grønne bunkerareal mellem L.I. Brandes Alle og Dr. Abildgaards Alle samt på det grønne areal omkring Den Grønne Sti.

Skybrudsløsningen - hydraulik

For at sikre en effektiv opsamling af regnvandet i området vil de eksisterende regnvandsriste blive nedlagt og erstattet med 4 store skybrudsriste placeret i dybdepunkterne på de to alléer. For at sikre at al regnvand bliver opsamlet, vil der blive etableret nye rendesten i bagkanten af parkeringsbåsene i alléernes fulde længde. Rendestenene får et kontrolleret fald mod skybrudsristene, så regnvandet kan løbe på vejoverfladen.

Fra opsamlingspunktet ledes regnvandet via rør til et underjordisk regnvandsmagasin på det grønne bunkerareal mellem L.I. Brandes Alle og Dr. Abildgaards Alle. Regnvandsmagasinet vil blive på ca. 600 kubikmeter, og vil være tilsluttet den eksisterende kloak via en vandbremse. Vandbremsen sikrer at det opsamlede regnvand ledes til kloakken i et tempo der reducerer risikoen for at kloakken ikke kan følge med. På den måde fungerer magasinet som en buffer til kloakken. Under kraftige regnhændelser hvor regnvandsmagasinet fyldes helt op, vil magasinet have et overløb til en ledning som er forbundet til det grønne areal ved den grønne sti. Her etableres der et overfladebassin, på ca. 300 kubikmeter. Dette overfladebassin opnås ved at hæve den eksisterende cykelsti over en strækning på cirka 30 meter. Statistisk set bør overløb til arealet langs Den Grønne Sti forekomme cirka hvert fjerde år, i de tilfælde vil området være drænet for overfladevand efter maksimum 24 timer.

Ved meget ekstreme regnhændelser, hvor magasinet på Den Grønne Sti bliver helt fyldt, vil vandet gå i overløb til Rolighedsvej, eller parkeringspladsen ved LIFE science.

Nyt grønt byrum

I forbindelse med etableringen af magasinet imellem L.I. Brandes Alle og Dr. Abildgaards Alle vil den eksisterende bunker blive nedlagt og den eksisterende beplantning kan ikke bevares, herunder 8 stk avnbøge på mere end 25 år. Se

bilag 5, Trænotat.

Det eksisterende grønne anlæg på bunkeren er omkranset af en rendesten, samt et ca 80 cm højt smedejernshegn med låger i. Anlægget er således vanskeligt tilgængeligt for syns- og bevægelseshæmmede. Beplantningen udgøres af træer og buske.

Oven på bunkerarealet vil der efter etableringen af regnvandsmagasinet blive etableret et nyt haveanlæg. Bilagt denne sag er en tegning (Bilag 3), der viser forslaget til indretning af det nye anlæg.

Fokus i arbejdet med det nye anlæg har været at gøre anlægget tilgængeligt, grønt og blomstrende. Konkret etableres en rumskabende kantbeplantning bestående af stedsegrønne og løvfældende buske og flerstammede småtræer placeret i et bunddække af varierende stauder og forårsløg. Beplantningen vil have variere blomstringsperiode, således at der gennem det meste af sommerhalvåret vil være udsprungne blomster. Kantzonens beplantning bevæger sig i et bølget formsprog, så der opstår lommer, hvor man kan tage ophold på en bæk eller sætte sig på plænen på et tæppe. Træerne vil få løftede kroner for at anlægget ikke bliver for ”mørkt”, således at det føles trygt at benytte det.

Terrænet hæves lidt ud mod fortovet på LI Brandes Allé, således at anlægget danner en skålform. Det vil give mulighed for at overfladen også kan benyttes til at tilbageholde regnvand i meget kraftige regnhændelser. I forbindelse med omdannelse af bunkersarealet nedlægges eksisterende hegn og vandrende, der omkranser arealet.

En af grundtankerne ved anlægget er, at det skal være muligt at tage ophold/hvile sig på arealet, men af hensyn til de nærmeste naboer skal det ikke invitere til længerevarende ophold med grill-fester og musik. Derfor er der ikke planlagt at etablere belysning i anlægget eller supplere de opstillede bænke med borde.

Forslaget er udarbejdet i overensstemmelse med lokalplan 190 ”Bevarende lokalplan for et område omkring L.I. Brandes Allé”, hvor i det angives at bunkers kan nedlægges, hvor arealerne benyttes til nye byrum.

Det nye anlæg bryder med den symmetri som oprindeligt har været etableret imellem bunkerarealet og Børge Outzes Plads, i form af bl.a. otte tilklippede Avnbøg på hvert af anlæggene. Begge arealer er i dag omkranset af hegn, og er derfor vanskeligt tilgængelige. Hegnet genskabes ikke omkring det nye anlæg, da det netop tilstræbes at anlægget bliver tilgængeligt og anvendeligt for områdets beboere. Forvaltningen vurderer, at det ikke vil give merværdi til området at tilstræbe en symmetri imellem de to pladser, da deres karakter, tilgængelighed og anvendelighed i fremtiden vil være meget forskellige fra situationen i dag, hvor begge anlæg er udprægede prydsanlæg.

Trafikdæmpning

I forbindelse med retableringen af asfalten på kørebanen efter etableringen af de nye rendestene, foreslås det at etablere asfalt bump på hhv. L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé, og skilte hastigheden ned til 30 km/t. Formålet er at holde farten på vejene nede og gøre dem mindre attraktive for gennemvejskørsel imellem Rolighedsvej og Thorvaldsensvej. Ved krydsningen imellem L.I. Brandes Alle 2 og L.I. Brandes Alle 4 vil foreslås etableret et gennemgående fortov. Dette tiltag vil især lette fremkommeligheden og øge sikkerheden for fodgængere på stedet.

Trafikdæmpning og fremkommelighedstiltag er ikke en egentlig del af skybrudsprojektet, men forvaltningen finder det hensigtsmæssigt at gennemføre i forbindelse med projektet.

Parkering

For L.I. Brandes Allé gælder at der under eksisterende forhold er 106 p-pladser, 2 handicap parkeringspladser og 2 MC-parkeringspladser. Der sker ikke en ændring heri som følge af projektet.

For N.J. Fjords Allé gælder at der under eksisterende forhold er 128 p-pladser, 1 handicap parkeringsplads og 2 MC-parkeringspladser. Der sker ikke en ændring heri som følge af projektet.

Beplantning

Antallet af allé-træer forbliver uændret som følge af projektet.

Den eksisterende beplantning på det grønne bunkerareal, bestående af 12 træer og nogle buske, vil blive ryddet. 8 af disse træer er avnbøge som er mere end 25 år gamle. Beplantningen vil blive erstattet med 20 nye træer, nye buske, stauder og løgplanter.

Høring

Projektet har i perioden 28. juni 22 til 29. juli 22 været sendt til kommentering hos borgerne på L.I. Brandes Allé, N.J. Fjords Allé og Dr. Abildgårds Allé.

I alt er der via E-Boks blevet udsendt breve til 870 personer. Forvaltningen har modtaget 29 kommentarer. 27 fra enkelt personer/familier og to kommentar fra en samlet beboerbestyrelse. Af kommentarerne var 14 overvejende positive overfor projektet, fem var overvejende negative og ti var neutrale eller tog ikke direkte stilling til det fremsendte projekt.

Hovedparten af henvendelserne efterspurgte trafikdæmpende tiltag på Dr. Abildgaards Allé, da denne i højere grad end L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé er plaget af genvejstrafik fra Rolighedsvej til Thorvaldsensvej. Dr. Abildgaards Allé er ikke omfattet af projektområdet, og forvaltningen finder derfor ikke at etablering af trafikdæmpende tiltag her vil kunne løses under projektet. Forvaltningen er imidlertid opmærksom på problemstillingen og planlægger derfor at håndtere den under trafiksikkerhedspuljen i 2023.

To borgere var kede af at kommenteringen af projektet skulle ske i juli måned, hvor mange er på ferie. Forvaltningen medgiver, at juli ikke er det optimale tidspunkt, og vil i videst mulig omgang søge at undgå dette fremadrettet.

Nogle borgere er bekymrede for tabet af den eksisterende beplantning på bunker arealet, samt udformningen af de planlagte bump. Det er desværre ikke muligt at bevare den eksisterende beplantning, og de planlagte bump udføres alle i henhold til vejdirektoratets forskrifter. Mange borgere gav udtryk for at de var positivt stemte for den nye indretning af det grønne areal, samt trafikdæmpningen på L.I. Brandes Allé og N.J. Fjords Allé. En del borgere benyttede også lejligheden til at kommentere på forhold som ikke umiddelbart angik det fremsendte materiale, så som løse chaussésten i eksisterende overkørsler, aktuelle sætninger i fortovet, og ønsker om et signal nyt signalanlæg ved L.I. Brandes Allés udkørsel til Rolighedsvej. Disse kommentarer er givet videre internt til de rette personer.

Alle de indkomne kommentarer og forvaltningens yderligere bemærkninger til disse kan ses på Bilag 4.

Projektet forventes udført i perioden februar 2023-september 2023.

Økonomi

Takstmidlerne til anlæg af skybrudsprojektet er tidligere blevet bevilget i forbindelse med revisionen af skybrudspakken for 2022 (udvalgets møde den 13. juni 2022 pkt. 118), hvor der blev bevilget 9.5 mio. kr. til realiseringen af de hydrauliske elementer i skybrudsprojektet.

Der er via budget 2021 afsat 2.1 mio. kr. i skattemidler til gennemførelsen af byrumsforbedrende tiltag i forbindelse med skybrudsprojektet.

Heraf udgør udgifter til haveanlæg 1,8 mio. kr. og udgifter til trafikdæmpning og fremkommelighed 0,3 mio. kr.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget.

Bilag

Bilag 3 Illustrationsplan af kommende haveanlæg

Bilag 2 Oversigtsplan N.J. Fjords Allé

Bilag 1 Oversigtsplan L.I. Brandes Allé

Bilag 4, Opsamling af kommentarer til projektforslag

Bilag 5, Trænotat

Punkt 141: Eventuel opkrævning af gebyr i forbindelse med udeservering

05.14.08-G01-57-22

Resume

Et flertal i Magistraten besluttede den 21. marts 2022, at der indføres betaling for udeservering, idet forvaltningen ved samme lejlighed blev anmodet om at komme med forslag til en konkret model, som kan have virkning fra 2023. Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget vedtog efterfølgende den 30. maj 2022 et forslag, der efterfølgende blev sendt i høring hos erhvervslivet, herunder hos Frederiksberg Erhverv, med henblik på behandling af forslaget i budgetprocessen. Udvalget anmodede desuden om oplysning om takster i andre kommuner. Høringen er gennemført, og resultatet heraf fremlægges til udvalgets orientering med henblik på, at sagen drøftes i forbindelse med budgetprocessen, idet forvaltningen ligeledes kommer med forslag til alternative takstmodeller.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget tog de indkomne høringssvar tages til efterretning med henblik på, at sagen drøftes i forbindelse med budgetprocessen. Udvalget anmodede om en generel model for opkrævning af gebyr ved inddragelse af P-pladser til ude-servering.

Et mindretal i Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget (Jan E. Jørgensen, Anders Storgaard og Carina Høedt) tog forbehold for indførelse af betaling for udeservering, på baggrund af oplysningen om, at der ikke opkræves gebyr for udeservering i Københavns Kommune.

Et flertal i Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget (Ruben Kidde og Freja Fokdahl) tog generelt forbehold for den foreslåede model.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at udvalget tager de indkomne høringssvar til efterretning med henblik på, at sagen drøftes i forbindelse med budgetprocessen.

Sagsfremstilling

Et flertal i Magistraten har den 21. marts 2022 principbesluttet, at der indføres betaling for udeservering, idet forvaltningen ved samme lejlighed blev anmodet om at komme med forslag til en konkret model, som kan have virkning fra 2023. Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget vedtog efterfølgende den 30. maj 2022 et forslag, der efterfølgende blev sendt i høring hos erhvervslivet, herunder hos Frederiksberg Erhverv, med henblik på behandling af forslaget i budgetprocessen. Udvalget anmodede desuden om oplysning om takster i andre kommuner. Høringen er gennemført og resultatet heraf fremlægges hermed, idet forvaltningen ligeledes kommer med forslag til alternative takstmodeller.

Af høringsbrevet fremgår, at kommunen kun må og vil tage betaling for den udgift, der er i forbindelse med udeservering, fx affald, der flyver væk fra bordene og slitage på underlaget. Udgiften herfor er vurderet til 1,9 mio. kr., endvidere kan der opkræves en markedsleje på pladser som ikke er udlagt til vejareal, denne tillægstakst udgør 0,6 mio. kr., hvorfor et samlet bruttoprovenu på 2,5 mio. kr. er beregnet. Opkrævningen heraf er indarbejdet i 2. finansielle orientering.

Resultatet af høringen

Forvaltningen har hørt over 500 café- og restaurationsejere ud fra deres CVR-nummer i forbindelse med udvalgets beslutning, herunder Frederiksberg Erhverv. Der er kommet 16 høringssvar, herunder et fra Frederiksberg Erhverv.

På baggrund af alle høringssvar er der udarbejdet et høringsnotat med resumé og forvaltningens bemærkninger til høringssvarene (Bilag 1). Høringssvarene er vedlagt som et samlet bilag (Bilag 2).

Sammenfatning af høringssvarene

Flere af de café- og restaurationsejere, der er modtaget høringssvar fra, fremhæver, at hele branchen stadig kæmper for at komme ovenpå efter nogle økonomisk hårde år med coronanedlukninger og nu den stigende inflation i samfundet. Der stilles spørgsmålstejn ved kommunens erhvervsvenlighed med dette forslag, og stort set alle henvendelser henstiller til, at forslaget droppes eller i så fald det vedtages, bliver med en lavere takst og med en gradvis indfasning.

Det fremhæves endvidere i flere høringssvar, at kommunen bør være glad for udeservering, idet udeservering bidrager til et indbydende byrum og skaber liv og stemning.

Nogle høringssvar adresserer mulighederne for indtjening på henholdsvis skygge/solside, befærdet vej/mindre befærdet vej, gener ved vejarbejde, skybrudssikring mm., der kan betyde færre kunder i en periode.

Nogle skriver, at en betalingsmodel for udeservering vil ødelægge deres virksomhed eller få dem til at søge mod Københavns Kommune, og en bar fremhæver i den forbindelse, at de er med til at beskæftige lokale beboere og bruger lokale producenter.

Forvaltningens bemærkninger

Flere høringssvar henviser, som nævnt, til behovet for økonomisk restitution efter corona. Kommunen har under coronanedlukningerne blandt andet udvidet tilladelser til udeservering.

Formålet med betalingsmodellen er udelukkende at dække kommunens afledte udgifter af caféer og restauranters udeservering i henhold til vejlovens § 80, stk. 2, hvorfor taksten allerede er sat så lavt som muligt i forhold til at dække de udgifter, kommunen ikke tidligere har krævet betaling for.

Det bemærkes, at høringsbrevet oplyser om, at kommunen kun må og vil tage betaling for den udgift, der er i forbindelse med udeservering, fx affald, der flyver væk fra bordene og slitage på underlaget.

Høringssvarene adresserer, at det vil kræve en stor indtjening at kunne betale denne afgift. Som eksempel udregner Bartof Café, at forslaget vil koste dem ca. 60.000 kr. om året, svarende til 3 måneders husleje.

I forhold til at differentiere mellem populære og mindre populære beliggenheder, herunder sol- og skyggesider, bemærker forvaltningen, at udeservering er en mulighed, den enkelte restauratør kan vælge at benytte sig af. Det vil være en administrativ tung opgave at tage stilling til, hvor attraktiv hver m² er i forhold til sol, skygge, forbi passerende mm.

Takster i andre kommuner

Forvaltningen har undersøgt taksterne for udeservering i andre kommuner, og priserne varierer meget afhængig af placering, sæson m.v.

I Roskilde Kommune koster det således 198 kr. pr. m² pr. md. på Stændertorvet i sommerperioden og 98 kr. på gågaden i sommerhalvåret. Den øvrige tid er gratis. I Århus Kommune er det gratis at opstille langs facaden, herudover er der en pris på 106 kr. pr. m² pr. md. I Odense Kommune og Københavns Kommune er det gratis at have udeservering.

For så vidt angår Odense og Århus er områderne disse steder noget anderledes fra Frederiksberg, da der ikke er deciderede gågader på Frederiksberg, og da caféerne på Frederiksberg typisk har udeservering en stor del af året.

Mulige øvrige scenarier til drøftelse i forbindelse med budgetforhandlingerne

Det vil, for at imødekomme nogle af høringssvarene, være muligt at se på andre scenarier, end de i sagen beskrevne. Det ændrer dog de økonomiske forudsætninger for budgettet og det, som er indarbejdet i 2. finansielle orientering, hvorfor den endelige beslutning henvises til budgetforhandlingerne.

Der vil således kunne arbejdes med en sommer/vintermodel, hvor taksten i vinterhalvåret fastsættes til 1/4. Det vil betyde, at der for sommerhalvåret (1. april - 30. september) vil kunne opkræves ca. 1.250.000 kr. og for vinterhalvåret 312.500 kr., svarende til ca. 1,5 mio. om året. I Bartof Cafés tilfælde vil det betyde, at udeservering vil koste dem 37.000 kr. i stedet for 60.000 kr.

Herudover kunne der arbejdes med en model, hvor der kun betales i sommerperioden fra 1. april til 30. september. Det vil herudover være gratis at have udeservering. Med forvaltningens foreslåede takster, vil der kunne opkræves 1.250.000 kr. I Bartof Cafés tilfælde vil udeservering koste 30.000 kr. med denne model.

Det vil endvidere være muligt at halvere taksterne, hvilket vil give en indtægt på 1.250.000 kr.

I alle tilfælde vil der være tale om en mindre indtægt i forhold til det oprindelige oplæg, hvorfor scenarierne overgår til budgetforhandlingerne.

Årlig faktura - halvårlig det første år som indfasning

Forvaltningen foreslår, at der sendes en samlet regning for et år ad gangen som forudbetaling. Forudbetalingen vil også gælde ved nye ansøgninger om udeservering. Forudbetaling er en forudsætning for at holde kommunens administrative omkostninger ved ordningen lavest mulige, bl.a. ved at forebygge restancer og inddrivelsesager.

Der kan dog i 2023 arbejdes med en model, hvor der sendes en faktura halvårligt (ligeledes som forudbetaling) for at imødekomme erhvervslivet og give café- og restaurationsejerne en indfasningsperiode.

Tidligere sagsfremstilling (30. maj 2022)

Vejloven giver mulighed for opkrævning af gebyr for erhvervsmæssig råden over vejareal mv. Dette følger af vejlovens § 80, stk. 2, hvoraf det fremgår, at kommunen som vejmyndighed kan opkræve betaling for brug af vejarealet, når udnyttelse sker i et forretningsmæssigt øjemed.

Udeservering ved brug af kommunens vejarealer er omfattet af disse bestemmelser, da der er tale om forretningsmæssige øjemed. Der opkræves i dag ikke betaling for råden over vejareal til udeservering. Det bemærkes, at opkrævningen alene kan dække kommunens administrative og øvrige omkostninger herved.

Et flertal i Magistraten har den 21. marts 2022 principbesluttet, at der indføres betaling for udeservering, idet forvaltningen blev anmodet om at komme med forslag til en konkret model, som kan have virkning fra 2023.

I dag kræves som nævnt ikke betaling (bortset fra ved Aksel Møllers Have), men udeservering forudsætter tilladelse, som udstedes efter ansøgning. Tilladelsen udstedes til ejeren af udeserveringsstedet, og denne skal kun fornyes ved ejerskifte. Det kan konstateres, at der er mange udeserveringssteder, der ikke får søgt og først ved tilsyn bliver gjort opmærksom herpå.

Omfanget af udeservering er steget gennem mange år på Frederiksberg. Dette understøtter et mangfoldigt byliv, men er også i et vist omfang til gene for beboerne. Hertil kommer, at der er et øget slitage på de arealer, der benyttes til udeservering, ligesom det afstedkommer øget renhold.

Økonomi

Forvaltningen foreslår, at der i givet fald indføres en fast grundtakst for al udeservering i kombination med en tillægstakst for arealer, der rådes over ud over den del, der ligger direkte foran facaden, herunder pladser, parkeringsarealer, mindre byrum/vejhjørner mv.

Det er vejmyndigheden, der skønner, hvor meget der i det konkrete tilfælde skal opkræves som betaling for råden over vejarealet. Vejmyndigheden skal tilstræbe, at betalingen modsvarer vejmyndighedens direkte og indirekte faktiske udgifter i forbindelse med den forretningsmæssige, ikke-trafikale råden over vejarealet.

Forvaltningen har i forhold til omkostningerne til vejrådet i forbindelse med udeservering beregnet de direkte og indirekte faktiske udgifter hertil. Disse udgifter beløber sig til 1,9 mio. kr.

Ved en betaling på 50 kr. pr. m² pr. måned for al udeservering på vejarealer vil den samlede betaling udgøre ca. 1,9 mio. kr. om året.

Opkræves der en tillægstakst for pladser, der ikke er udlagt til vejareal, på 50 kr., således at den samlede betaling modsvarer en markedsværdi anslået til 100 kr. pr. måned, vil der yderligere samlet være en betaling på ca. 0,6 mio. kr. pr. år.

Der vil samlet set med en sådan model i alt kunne opnås betaling på ca. 2,5 mio. kr.

Indførelse af betaling for udeservering vil øge opmærksomheden – både generelt og mellem indehavere af tilladelser - på at sikre ensartet behandling, herunder at alle har en tilladelse og betaler ensartet. Det medfører behov for øget dedikeret tilsyn særligt af caféer, ligesom der vil være behov for ressourcer til opkrævning mv. Det vurderes, at der bør afsættes et årsværk hertil svarende til 0,6 mio. kr., som er indregnet i kommunens direkte og indirekte omkostninger, jf. ovenfor.

De øvrige indtægter dækker omkostningerne til administrative systemer, opkrævning, vejslidtage m.v.

Videre proces

Det bemærkes, at der foreligger et forslag i budgetforbedringskataloget for 2023, vedrørende ovenstående forslag for udeservering, som vil blive forelagt Magistraten parallelt med denne udvalgsbehandling (dvs. også den 30. maj).

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Hvis man ønsker at indføre betaling for al udeservering, er det forvaltningens vurdering, at dette bedst kan ske ved en grundtakst dækkende arealer umiddelbart uden for facaden kombineret med en tillægstakst for arealer, der rådes over ud over facaden (herunder pladser, parkeringsarealer, mindre byrum/vejhjørner mv.). Tillægstaksen vil til en vis grad kunne udligne evt. forskelsbehandling mellem udeserveringssteder, der har en særlig gunstig beliggenhed, og steder, der ”kun” har adgang til areal umiddelbart ud for facaden.

Økonomi

Hvis der fastsættes en grundtakst for udeservering på 50 kr. pr. m² pr. mdr. for al udeservering, vil der kunne opkræves ca. 1,9 mio. kr. om året. En tillægstakst for brug af byens pladser, der ikke er udlagt til vejareal, kan fastsættes til 50 kr. pr. m², i alt 100 kr. pr. m² pr. måned, og indbringe i alt 0,6 mio. kr. pr. år. Der vil således samlet set kunne opkræves 2,5 mio. kr. ved en sådan model.

Der vil til driften af ordningen skulle afsættes yderligere 0,6 mio. kr. i forhold til driften i dag. Disse udgifter er dækket af ovennævnte betaling på i alt 2,5 mio. kr.

Såfremt der træffes beslutning om betaling af udeservering, vil de bevillingsmæssige konsekvenser blive behandlet i budgetprocessen, i forbindelse med proces for godkendelse af budgetforbedringsforslag, samt at takster indarbejdes i takstbladet for budget 2023. På baggrund af Magistratens beslutning den 22. marts er der forud for behandlingen af 2. finansiell orientering indarbejdet en nettoindtægt på samlet 1,9 mio. kr. svarende til den fulde model, som er sendt i høring.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget

Historik

Indstilling 30. maj 2022, pkt. 100:

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, hvorvidt der skal indføres betaling for udeservering som beskrevet.

Beslutning fra Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget 2022-25, 30. maj 2022, pkt. 100:

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget vedtog, at forslaget sendes til høring hos erhvervslivet herunder hos Frederiksberg Erhverv, med henblik på behandling af forslaget i budgetprocessen. Udvalget anmodede desuden om oplysning om takster i andre kommuner.

Bilag

Bilag 1 - Høringssvar og forvaltningens bemærkninger hertil - Model for betaling for udeservering 2022

Bilag 2. Samlede høringssvar - Høring om gebyr i forbindelse med udeservering

Punkt 142: Forslag til ny lege- og motionsplads i Egernvej Anlægget

04.03.00-G01-8-22

Resume

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget godkendte på sit møde den 13. juni 2022 dispositionsforslaget for Fase 1 for skybrudsprojektet i Egernvejs Anlægget, hvor indarbejdning af en ny legeplads og en motionsplads indgår. By-, Kultur- og Miljøområdet har indhentet forslag og tilbud på anlæg af lege- og motionsplads, som imødekommer de fleste af de indkomne borgerønsker samt forvaltningens krav til brugervenlighed for handicappede. Forslaget forelægges til udvalgets godkendelse.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget godkendte forslag til anlæg af ny legeplads og motionsplads i Egernvej Anlægget, idet der indarbejdes mulighed for skygge, evt. i form af et solsejl i projektet. Der disponeres 2,0 mio.kr. af anlægsbevillingen fra puljen til renovering af de offentlige legepladser i 2022, jf. økonomiafsnittet.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

- at forslag til anlæg af ny legeplads og motionsplads i Egernvej Anlægget godkendes, og at der hertil disponeres 2,0 mio.kr. af anlægsbevillingen fra puljen til renovering af de offentlige legepladser i 2022, jf. økonomiafsnittet.

Sagsfremstilling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget godkendte den 13. juni 2022 dispositionsforslaget for Fase 1 for skybrudsprojektet i Egernvej Anlægget. I dispositionsforslaget indgår et område til en ny og større legeplads, hvor den nuværende legeplads lå, indarbejdet i kanten af klimabassinet og en motionsplads i den vestlige del. Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget godkendte allerede den 10. januar 2022, i forbindelse med disponering af pulje til renovering af de offentlige legepladser i 2022, at der benyttes 2,0 mio. kr. af de afsatte 2,3 mio. kr. til en ny legeplads og en motionsplads i Egernvej Anlægget.

Der har været afholdt borgerinddragelse både med opstilling af en ønskebænk og senere med spørgeskort i forbindelse med et borgerarrangement. Borgernes ønsker i prioriteret rækkefølge var som følger:

- Gynger - gerne flere typer
- Klatrerredskab/klatretårn
- Trampoliner
- Rutsjebaner
- Balance/forhindrebaner
- Svævebane
- Sandkasse med sandleg
- Bord-bænkesæt til ophold og gerne overdækket
- Motionsudstyr
- Soppebassin
- Noget til større børn
- Baner til løb, bold

Forvaltningen har undersøgt mulighederne for den bedst mulige placering og indretning af en ny legeplads og en motionsplads indenfor rammerne af skybrudsprojektet i Egernvej Anlægget. Forvaltningen har fået udarbejdet forslag til anlæg af ny lege- og motionsplads, som efterkommer de fleste af de indkomne borgerønsker samt vores krav om adgang og anvendelighed for handicappede til dele af legepladsen. Forslaget tager udgangspunkt i og er indarbejdet i dispositionsforslag for skybrudsprojekt i Egernvej Anlægget - Fase 1, vest, som blev godkendt af Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget den 13. juni 2022.

Forslaget til lege- og motionspladsen er en god udnyttelse af klimaløsningen. Det harmonerer med parkens naturlige farver, som skaber en æstetisk og landskabelig helhedsoplevelse både i formgivning, materialer og beplantning. Forslaget er inspireret af tanken om en park, og derfor indtænkes der også i anlægget en forøgelse af biodiversiteten i form af områder med engblanding og flere nye træer. Se det samlede forslag i bilag 1.

Legepladsen

Med sine organiske former på legepladsen skabes reference til øer. Mellem øerne snor en engblanding sig rundt og simulerer åer med rindende vand, der løber ud i en stor forsænkning og understøtter fortællingen om Egernvej Anlægget som et skybrudsområde. På tværs af øerne kan man hoppe frit eller balancere mellem sten og stubbe. Øerne bidrager til opdeling af legepladsen i aldersopdelte områder og tilbyder differentieret leg med bl.a. et udkigstårn, hvor børnene kan bruge kræfter på at klatre eller kigge efter dyrelivet i parken. Det ikoniske specialdesignede tårn er 5,8 meter højt, men af sikkerhedsmæssige årsager er den øverste platform kun 1,7 m høj, og der bliver ikke vinduer fra tårnet mod haverne nord for legepladsen men kun ud over anlægget, Egernvej og ned mod motionspladsen. Legetårnet har forbindelse til andre øer med træbroer, der møder andre faste gummibelægninger i niveau for at sikre tilgængelighed. Handicappede kan, udover at komme rundt på legepladsen, specifikt anvende tipikarrusellen og fugleredegyngen.

Ved indgangen er et område for de mindre børn fra 0-6 år med sandkasse, legehus, sandleg og plads til ophold i børnehøjde. Syd for dette område er der for gruppen af større børn et stort gyngestativ med fugleredegyng og almindelige gynger. For de større børn er der derudover en tipikarrusel, to trampoliner og en dobbeltrutsjebane, der fører ned i skybrudsdalen, udover klatring i tårnet og balancemuligheder rundt på hele legepladsen mellem øerne.

Der er muligheder for ophold for forældre på øen med et rundt bordbænkesæt, på betonkanter ved småbørnsområdet og på Frederiksbergbænke fordelt rundt på legepladsen.

Materialerne er robinietræ, lys taifunreb, betonkanter med stedvise trælameller, mens der som faldunderlag er anvendt henholdsvis lys gummi og landskabsgræs (kunstgræs), der begge er driftsvenlige og giver god nedsivning af regnvand. Derudover er der sandkassesand i området for de mindste børn.

Motionspladsen

Motionspladsen henvender sig til alle over 13 år og tilbyder forskellige redskaber til funktionel- og coretræning. Derudover er der placeret en træningsbold og gummibolde, der både kan bruges til ophold og træning. Pladsen indrammes af betonkanter med stedvise trælameller, der kan anvendes til såvel ophold som træning. Motionspladsen vil blive et attraktivt træningsspot med sin placering langs Frederiksbergløberuterne, der løber ad Egernvej og Vagtelvej.

Materialerne er her stål, overvejende frederiksberggrøn eller stålfarvet, mens der som faldunderlag anvendes lys sandfarvet gummi, der matcher parkens gangbelægninger af slotsgrus. Redskaberne er forsynet med infoskilte, der henviser til anvisninger for forskellige former for øvelser og brug af de enkelte redskaber. Alle redskaber og materialer er driftsvenlige.

By-, Kultur- og Miljøområdet vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at forslaget giver det ønskede kvalitets- og aktivitetsløft for legepladsen, samtidig med at der med den nye motionsplads bliver mulighed for bevægelse, leg, motion og ophold for alle aldersgrupper og handicappede. Herudover er der tale om en gennemtænkt æstetisk flot helhedsløsning set i sammenhæng med skybrudsprojektet og ønsket om en styrkelse af biodiversiteten i Egernvej Anlægget.

Økonomi

I anlægsbudgettet for 2022 er der af de i alt 2,3 mio. kr. afsatte puljemidler til offentlige legepladser afsat 2,0 mio. kr. til anlæg af ny legeplads og motionsplads i Egernvej Anlægget. De resterende midler er gået til et nyt legetårn på legepladsen i Lindevangsparken og til en renovering af legeområdet i det grønne anlæg ved Sct. Lukas kirken på Christian Richards Vej med en legeskulptur i beton og korkbelægning. Udover de 2,0 mio. kr. til lege- og motionspladsen fra legepladspuljen er der ved foregående udvalgs møde den 15. august, søgt om overførsel af en anlægsbevilling på kr. 0,15 mio. kr. fra Kultur og Fritidsudvalget som bidrag i forhold til den ny motionsplads. Den samlede anlægsøkonomi for projektet på Egernvej udgør herefter 2,15 mio. kr.

Den større legeplads med flere, mere spændende redskaber og grønne udformning, samt den nye motionsplads vil være dyrere at drifte. Den øgede udgift hertil afholdes af midler til drift af skybrudsprojekter.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Bilag

Bilag 1 Forslag til lege- og motionsplads Egernvej Anlægget

Punkt 143: Høringssvar om lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren

00.16.00-A00-1-20

Resume

Med denne sag får Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget forelagt et høringssvar fra Frederiksberg Kommune til 'Lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren' samt 'Bekendtgørelsesudkast om kontrol med vandselskabers regulativer, vedtægter, bidrag og takster m.v.' til godkendelse. Lovgivningen udgør den primære finansielle ramme som muliggør klimatilpasningen af byen.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget godkendte høringssvar om 'Lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren' og 'Bekendtgørelsesudkast om kontrol med vandselskabers regulativer, vedtægter, bidrag og takster m.v.'

Indstilling Selve høringssvaret har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at høringssvar om 'Lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren' og 'Bekendtgørelsesudkast om kontrol med vandselskabers regulativer, vedtægter, bidrag og takster m.v.' godkendes.

Sagsfremstilling

Energistyrelsen har sendt 'lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren og styrkelse af takstkontrol m.v.' samt 'bekendtgørelse om kontrol med vandselskabers regulativer, vedtægter, bidrag og takster m.v.' i høring med frist den 21. august. Frederiksberg Kommune har derfor afgivet høringssvaret, idet svare er afgivet med forbehold for politisk godkendelse i Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget.

Lovforslaget kommer som opfølgning på de politiske aftaler om henholdsvis justeret økonomisk regulering af vandsektoren (november 2018) og klimatilpasning, herunder justering af det generelle effektiviseringskrav (maj 2020).

Lovmaterialet indeholder forslag vedrørende den økonomiske regulering af vandsektoren samt forslag til styrkelse af det statslige økonomiske tilsyn i henhold til den politiske aftale fra 2018. Det forslås, at loven skal træde i kraft 1. februar 2023.

Lovmaterialet indeholder desuden forslag til ændringer af vandforsyningsloven og spildevandsbetalingsloven, med det formål at styrke den kommunale kontrol med lovligheden (legaliteten) af vandselskabers takster og leveringsbetingelser. De nye regler vedrørende den kommunale kontrol forventes at finde anvendelse fra den 1. januar 2024.

Høringssvaret

Høringssvaret er opdelt i to afsnit, hvoraf det ene afsnit omhandler bemærkninger til ændringerne i den økonomiske regulering af vandsektoren. I det andet afsnit er der fokus på styrkelsen af den kommunale kontrol med forsyningsselskaberne.

Høringssvaret er udarbejdet i koordinering med Frederiksberg Forsyning, der tilsvarende afgiver høringssvar til lovmaterialet jf. bilag. Det anføres i høringssvaret, at Frederiksberg Kommune støtter op om forsyningens høringssvar, dog suppleret med Frederiksberg Kommunes bemærkninger om legalitetskontrol (se vedhæftede høringssvar).

Frederiksberg Kommunes forslag til høringssvar samt udkast til lovgivning og bekendtgørelse fremgår af vedlagte bilag.

Høringssvaret: Bemærkninger til den økonomiske regulering af vandsektoren

Klimatilpasningen pålægges et yderligere unødvendigt effektiviseringskrav, som i forslaget nu uddelegeres og fastsættes på bekendtgørelsesniveau

Forsyningsselskaber er i dag pålagt et 2 % effektiviseringskrav på basisdriften, men vil med lovforslaget skulle spare yderligere på driften som følge af nyt krav om effektivisering på klimatilpasningen. Årsagen er, at forsyningen ikke kan effektivisere direkte på udgifterne af selve de fysiske anlæg af klimatilpasningsprojekter, hvor anlægsomkostningerne jo allerede er afholdt, og udgifterne afskrives over flere år. I stedet vil forsyningen blive nødt til at effektivisere ekstra på driften.

Det forventes, at forsyningens økonomi vil udhules over en årrække, og forsyningen risikerer dermed ikke at kunne opretholde kerneydelser som at sikre rent drikkevand, et rent miljø samt vedligeholdelse af det eksisterende kloaksystem. Det skaber ikke incitament til, at forsyningen frivilligt vil indgå i et samarbejde om finansiering af klimatilpasningen fremover, da det vil ske på bekostning af forsyningens nødvendige drift. Der er derfor stor risiko for aktivitetsstop for klimatilpasningen på Frederiksberg.

Yderligere bliver effektiviseringskravet henlagt til udmøntning på bekendtgørelsesniveau af ministeren. Det betyder, at de økonomiske rammer kan ændres uden en bred politisk forankring. Det skaber stor usikkerhed for forsyningerne, idet klimatilpasningsprojekter planlægges med lange tidshorisonter på op til 75 år.

I høringssvaret foreslås det at undlade effektiviseringskrav på klimatilpasningsprojekterne, så kommunen sammen med forsyningen fortsat kan løse opgaven med at gøre Frederiksberg robust over for de fremtidige klimaforandringer. Samtidigt foreslås det, at det bør kræve lovændring (med bred politisk forankring) at ændre på effektiviseringskravet, såfremt modellen med delegation fastholdes.

Øvrige generelle bemærkninger i høringssvaret til den økonomiske regulering af vandsektoren

- *Det tekniske, yderst komplekse og omfattende høringsmateriale gør det reelt umuligt for Frederiksberg Kommune at gennemskue, hvad de økonomiske konsekvenser for forsyningen bliver. Lovkomplekset bør derfor først træde i kraft, når der er foretaget konsekvensberegninger, der kan eftervise effekten og justere, såfremt det er nødvendigt.*
- *De lovede evalueringer af vandsektorlovgivningen ser ikke ud til at være gennemført og kan dermed ikke ligge til grund for lov materialet. Det virker useriøst ikke at inddrage erfaringer fra hidtil praksis. Det bør også fremgå i lov materialet, at der evalueres på det nye lovforslag og bekendtgørelse indenfor en årrække*

Høringssvaret: Bemærkninger til styrket kommunal kontrol med takster, regulativer og vedtægter m.v.

Generelle bemærkninger

- *Overflytningen af de kommunalpolitiske beslutninger til vandsektortilsynet (det nuværende Forsyningssekretariat) virker uhensigtsmæssigt. Fx skal vandsektortilsynet ifølge høringsmaterialet vurdere, om forsyningens omkostninger er nødvendige, hvilket i dag alene er en kommunal opgave. Med forslaget er der risiko for overflødig og bureaukratisk dobbeltkontrol med forsyningen. Samtidigt varetages opgaven med legalitetsgodkendelse af forsyningens takster bedst af kommunen. Det er kommunen, der har det nødvendige lokalkendskab til at vurdere forsyningens omkostninger i henhold til lovgivningen indenfor spildevands- og vandforsyningsområdet.*
- *Den udvidede kontrol og det øgede ansvar forbundet med kommunal legalitetsgodkendelse af takster og leveringsbetingelser bør føre til økonomisk kompensation til kommunen.*
- *En forlængelse af tidsfrister til 8 uger for kommunal legalitetsgodkendelse er nødvendig, da de foreslåede 4 ugers frist ikke er realistisk, når der også skal tages højde for den nødvendige politiske proces i kommunen.*
- *Der bør udarbejdes en vejledning til kommunerne, inden loven træder i kraft 1. januar 2024, da lov materialet er meget komplekst.*
- *Der bør foretages præciseringer i lov materialet, hvad angår ansvarsfordelingen mellem det kommunale tilsyn og vandsektortilsynet, i forhold til kommunens hjemmel i henhold til legalitetsgodkendelse, samt hvad angår kommunens vurdering af en væsentlig ændring i taksten.*

- *Indførelsen af bødestraf til bestyrelsesmedlemmer* bør genovervejes. Konsekvensen af den indførte bødestraf kan føre til, at bestyrelsesposter fravælges, eller at der kræves forhøjede honorarer, som i sidste ende skal betales af borgerne over taksterne.

Der skal i øvrigt henvises til de specifikke bemærkninger i høringssvaret.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

I høringssvaret udtrykkes bekymring for de nye regler på området særligt udfordringen om at pålægge forsyningen yderligere effektiviseringskrav på klimatilpasningen. Det er forvaltningens vurdering, at det fremsatte lovforslag og bekendtgørelse risikerer at få store konsekvenser for kommunens mulighed for at planlægge og finansiere klimatilpasningsindsatsen på Frederiksberg. Det nye effektiviseringskrav vil udhule forsyningens økonomi på sigt med risiko for, at forsyningen går konkurs.

En yderligere bekymring er, at der i lov materialet tildeles mere indflydelse til vandsektortilsynet på bekostning af kommunen, fx hvad angår legalitetsgodkendelse af forsyningens takster.

Høringssvaret er i overensstemmelse med Frederiksbergstrategi 2020 og målsætningerne i Kommuneplan 2021 herunder særligt temaet Klimabyen for fremtiden.

Forvaltningen anbefaler, at høringssvaret godkendes.

Økonomi

Selve høringssvaret har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget

Bilag

170822_Høringssvar_Lov om ændring af vandsektorloven.pdf

Frederiksberg Forsyning høringssvar udkast.pdf

Udkast til lovforslag om justeret økonomisk regulering af vandsektoren, styrkelse af takstkontrol m.v.

Udkast til bekendtgørelse om kontrol med vandselskabers regulativer, vedtægter, bidrag og takster m.v.

Punkt 144: Optagelse af to strækninger af den private fællesvej Kronprinsensvej og en mindre del af Jyllandsvej som offentlig vej

05.02.20-G01-5-22

Resume

Frederiksberg Kommune har modtaget en ansøgning om optagelse af den private fællesvej Kronprinsensvej 33-49 (begge sider af vejen) som offentlig vej. Da det trafikalt set ikke er hensigtsmæssigt at optage denne strækning uden, at strækningen Kronprinsensvej 51-61 (begge sider af vejen) også optages, har forvaltningen hørt beboere og vejejer om en optagelse af også denne strækning. Ligeledes bør et mindre stykke af Jyllandsvej optages. Udvalget skal tage stilling til, om begge strækninger af Kronprinsensvej og en mindre del af Jyllandsvej ud for Kronprinsensvej 57-59 skal optages som offentlig vej eller fortsætte som privat fællesvej.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget vedtog, at strækningerne Kronprinsensvej 33-49 og 51-61 samt et lille stykke af Jyllandsvej ud for Kronprinsensvej 57-59 optages som offentlig vej.

Indstilling

By-, Kultur-, og Miljøområdet indstiller,

at strækningerne Kronprinsensvej 33-49 og 51-61 samt et lille stykke af Jyllandsvej ud for Kronprinsensvej 57-59 optages som offentlig vej.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune har modtaget en ansøgning om optagelse af den private fællesvej Kronprinsensvej 33-49 som offentlig vej fra strækningens grundejerforening. I deres ansøgning begrundes foreningen deres ønske om optagelse med:

- Vejstrækningen er eneste vej ind i Kongens Kvarteret og har dermed uforholdsmæssig stor trafik både til beboerne i dette kvarter, men også til flere institutioner, som ligger i området. Beboerne kan ikke se rimeligheden i, at de skal stå for at vedligeholde vejen, når de kun udgør en brøkdel af trafikken og da institutionerne nede af vejen står for al tung trafik i form af daglige lastbilbesøg.
- Da grundejerne overtog ansvaret for vejen, overtog de fortov og kantsten i en dårlig stand. De er nu blevet pålagt at udbedre disse på trods af at kantsten og fortov ikke har haft nogen nævneværdig slitage i perioden.
- Kommunen og Frederiksberg Forsyning har oplyst, at vejen skal graves op inden for 2-4 år i forbindelse med et skybrudssikringsprojekt, og grundejerne mener, at det er en dårlig beslutning at udbedre vejen nu for så at grave den op igen.
- Det omtalte stykke af Kronprinsensvej ligger i forlængelse af den nuværende offentlige vej Blytsvej. Dermed vil den kommunale overtagelse blot være en udvidelse af et eksisterende område. Foreningen mener derfor ikke, at en optagelse behøver at omfatte en beslutning om overtagelse af andre veje i området.
(Ansøgningen er vedhæftet i sin helhed i bilag 1).

Kronprinsensvej er i dag privat fællesvej fra nr. 3-61 og offentlig vej fra 61-73 (bilag 2), og det er korrekt, at strækningen er den eneste vej ind i Kongens Kvarteret. Udgangspunktet på de private fællesveje er, at det er de tilgrænsende grundejere, der har vedligeholdelsesforpligtigelsen. Forvaltningen har ikke mulighed for at inddrage Kongens Kvarteret i udgiften for istandsættelsen af det pågældende vejstykke, da der efter vejloven vil skulle være tale om, at disse påfører et særligt slid på vejen (se lovbilag). Den primære trafik til Kongens Kvarteret såvel som til institutionerne vurderes at være af samme art som til de øvrige ejendomme, nemlig persontrafik, og er derfor ikke at betegne som særligt slid.

Det nuværende krav om vedligeholdelse af fortov og særligt kantsten er aktualiseret af, at der skal nyt slidlag på kørebanen, idet kantstenshøjden på strækningen nogle steder er meget lav og vil blive reduceret yderligere ved udlægning af slidlag. Ellers er en lav lysning ikke nødvendigvis problematisk på en lokalvej som Kronprinsensvej.

Hvad angår Forsyningens kommende projekt, vil forvaltningen jævnfør vanlig praksis se på mulighederne for at samtænke projekterne. Forvaltningen har været i kontakt med foreningen om istandsættelse af strækningen gennem længere tid og hidtil har man af hensyn til det kommende projekt udskudt istandsættelsen af strækningen. Det vurderes dog, at istandsættelsen skal ske inden en optagelse som offentlig vej, som derfor forventeligt først kan ske i 2023/24.

Hvis man optager Kronprinsensvej 33-49 som offentlig vej, vil man imidlertid skabe et forløb, hvor vejen skifter vejstatus tre gange (bilag 3). Det ville betyde, at man på en relativ kort strækning vil køre ind og ud af parkeringszonen flere gange

og have skiftende parkeringsregler, idet de private fællesveje ikke kan være en del af den offentlige parkeringszone. Derudover vil kommunen kunne blive forpligtet efter privatvejsloven til at optage strækningen Kronprinsensvej 51-61, da man vil skabe en situation, hvor den gennemgående motorkørende færdsel formentlig ville overstige 50 procent (se lovbilag). Forvaltningen vurderer derfor ikke, at strækningen kan optages alene, og sagen adskiller sig fra optagelsen af Blytsvej ved, at Blytsvej er en lukket sidevej, som er optaget i sin helhed. Der er derfor her ikke en problematik i forhold til skiftende vejstatus og parkeringsregler.

Da det ikke er hensigtsmæssigt, at strækningen 33-49 optages alene, har forvaltningen hørt beboerne på Kronprinsensvej 51-61 samt vej ejer, Vejlauget FAB, om en optagelse af også denne strækning, sådan at Kronprinsensvej ville blive offentlig vej hele vejen indtil Kongens Kvarteret (bilag 4).

Høringen om optagelse af Kronprinsensvej 51-61 som offentlig vej

11 ejendomme er hørt, og heraf har seks ejendomme og vejlauget FAB svaret tilbage. Af disse er tre for en optagelse, to er for, hvis de kan vedblive med at være en del af Vejlauget FAB, og to er imod en optagelse – heriblandt Vejlauget FAB, som repræsenterer ejendommene i Den Hvide By. Vejlauget er kommet med deres begrundelser imod en optagelse som offentlig vej:

- For beboerne i et område som FAB/Den Hvide By betyder områdets historiske karakter og sammenhængskraft meget. Husene blev bygget i slutningen af 1800-tallet og har udgjort et unikt og karakteristisk område gennem mere end et århundrede. Området har egen bevarende lokalplan som netop tjener til formål at bevare områdets historiske karakter.
- Foreningen ønsker at bevare det unikke særpræg. Det er blevet bekræftet af flere generalforsamlinger, senest i 2020 hvor medlemmerne ved en vejledende afstemning med meget stor majoritet stemte imod at overgå til offentlig vej.
- FAB er et vejlaug, ikke en grundejerforening, hvorfor det fælles ansvar for vejene er det eneste, som foreningen er fælles om, og som skaber rammerne for det sociale fællesskab, som FAB også er.
(Vejlaugets bemærkninger fremgår i sin helhed i bilag 5).

Det skal til vejlaugets bemærkninger oplyses, at lokalplanen fortsat vil være gældende for området også efter en optagelse som offentlig vej, både for ejendommene og for kommunen, som ved en optagelse overtager vedligeholdelsesforpligtigelsen af vejstrækningen.

De øvrige høringssvar fremgår af bilag 6-11. De enkelte bemærkninger, der har været her er besvaret direkte til de enkelte grundejere med undtagelse af spørgsmålet om fortsat tilknytning til vejlauget og lokalplanens fortsatte betydning for området efter en optagelse, da disse adresseres i sagen. Hertil har vejlauget oplyst, at de ikke er afvisende for en fortsat tilknytning til vejlauget for ejendommene efter en optagelse, men at det muligvis kræver en vedtægtsændring (Bilag 12). Forholdet er således uafklaret. Det bemærkes, at en optagelse som offentlig vej ikke efter vejloven hindrer, at der kan være et medlemskab til foreningen.

To ejendomme har haft bemærkninger til, at også en del af den private fællesvej Jyllandsvej bør optages. Forvaltningens vurdering er her, at stykket af Jyllandsvej ud for Kronprinsensvej 57-59 bør optages med de to strækninger, idet arealet ellers vil ligge omgivet af offentlig vej.

Det er forvaltningens vurdering, at vejstykket på Jyllandsvej ud for nr. 25 og 38, tilsvarende ikke bør optages som offentlig vej, da stykket udgør en naturlig afslutning af den private fællesvej mod Kronprinsensvej. Det vil endvidere være vanskeligt alene at skulle vedligeholde, renholde og vinterbekæmpe en lille del af vejen, da der ikke er nogen naturlig vendeplads for maskinerne, der anvendes til dette arbejde. Ejendommene i nummer 38 og 25 vil blive efter den foreslåede optagelse sidestillet med de øvrige ejendomme langs den del af Jyllandsvej, som ikke optages som offentlig, da de ikke længere er hjørnearealer med grænseflade til to veje, men alene har grænseflade med én vej og derfor alene vil være vedligeholdelsesforpligtet over for ét vejstykke i lighed med de øvrige ejere .

Forvaltningens vurdering

Det er områdets vurdering, at det ikke er hensigtsmæssigt at optage strækningen 33-49 alene, da det vil medføre skiftende vejstatus og parkeringsregler og en forpligtigelse til at optage strækningen 51-61. Ligeledes bør Jyllandsvej ud for Kronprinsensvej 57-59 optages i fald, at strækningen 33-49 optages.

En optagelse af begge strækninger samt den mindre del af Jyllandsvej ville være en måde at komme grundejerforeningen på strækningen 33-49 i møde på i forhold til den forholdsvis store udgift de har, for en lille andel egentrafik. Kronprinsensvej er den primære adgangsvej til hele Kongens Kvarteret, hvorfor der må forventes en større mængde gennemkørende færdsel på strækningen i form af lokaltrafik til kvarteret. Det vurderes hensigtsmæssigt, at denne trafik ikke ligger grundejerne på hverken Kronprinsensvej 33-49 eller 51-61 til byrde, hvad angår

vedligeholdelsesforpligtigelse, men at denne type trafik foregår ad offentlig vej, hvorfor forvaltningen foreslår en optagelse som offentlig vej.

Optagelsen af strækningerne, vil dog betyde, at man skal gå imod Vejlauget FABs ønske og den praksis, der har været siden 2015, hvor en optagelse som offentlig vej i udgangspunktet er sket, hvis et flertal af de adspurgte blandt de tilgrænsende grundejere har ønsket en optagelse af den pågældende vej. Det bemærkes dog, at det er kommunen, der træffer beslutning, om en vej skal optages som offentlig vej. Beslutningen skal træffes på baggrund af en samlet trafikal vurdering.

For Kronprinsensvej 51-61 er fem af de syv, der har svaret i forbindelse med høringen, positive for en optagelse, men to af disse betinger deres ønske af en fortsat tilknytning til Vejlauget FAB. Samtidig er vejlauget vejejer og repræsentant for alle ejendommene i Den Hvide By, så vejlauget har en anden vægtning i sagen end de enkelte ejendomme.

Økonomi

En optagelse af alle tre strækninger ville give kommunen følgende årlig udgifter til afledt drift:

- Kronprinsensvej 33-49: ca. 67.600 kr.
- Kronprinsensvej 51-61: ca. 56.750 kr.
- Jyllandsvej ud for Kronprinsensvej 57-59: ca. 13.500 kr.

Beløbet finansieres af den pulje, der er afsat til optagelse af private fællesveje.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget

Bilag

Bilag 1) Ansøgning om optagelse af Kronprinsensvej 33-49 som offentlig vej

Bilag 2) Kronprinsensvej, som situationen er i dag

Bilag 3) Kronprinsensvej, hvis 33-49 optages alene

Bilag 4) Kronprinsensvej, hvis både 33-49 og 51-61 optages

Bilag 5) Vejlauget FAB - Høringssvar 1 inkl. bemærkninger

Bilag 6) Jyllandsvej 25 - Høringssvar 1

Bilag 7) Jyllandsvej 25 - Høringssvar 2 inkl. bemærkninger

Bilag 9) Kronprinsensvej 48 og 50 - Høringssvar inkl. bemærkninger

Bilag 10) Kronprinsensvej 53 - Høringssvar

Bilag 11) Kronprinsensvej 59 - Høringssvar inkl. bemærkninger

Bilag 12) Vejlauget FAB - Høringssvar 2 inkl. bemærkninger

Bilag 13) Jyllandsvej

Lovbilag) Uddrag af privatvejsloven

Punkt 145: Bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer - Høringssvar

04.01.00-G01-148-22

Resume

Bolig- og Planstyrelsen har sendt udkast til bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer i høring, blandt andet til Frederiksberg Kommune. Forvaltningens høringssvar går dels på opmærksomhed på lokalplaner og træbeskyttelse, administration af og kommunikation om puljen samt bemærkninger om at gøre ansøgningsprocessen let og simpel. Forvaltningen vurderer, at byhaver er et godt bidrag til arbejdet med bynatur og biodiversitet i Frederiksberg Kommune.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget godkendte høringssvaret til bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

at høringssvaret til bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer godkendes.

Sagsfremstilling

Bolig- og Planstyrelsen forventer at udstede Bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer. Af finanslovsaftalen 2022 fremgår, at der etableres en pulje til etablering af byhaver i gårde og på tagterrasser i de større byer.

Puljen er på 3,5 mio. kr. årligt i 2022-2025 og udmøntes ved en ansøgningsrunde.

Bolig- og Planstyrelsen har sendt bekendtgørelsen i høring hos ABF – Andelsboligforeningernes fællesrepræsentation, Danske Udlejere, Ejendom Danmark, Ejerlejlighedernes Landsforening samt Frederiksberg, København, Odense, Aalborg og Aarhus kommuner.

Fristen for høringssvar var fredag den 12. august 2022.

Bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver beliggende i de store byer

Puljen kan søges af andelsboligforeninger, ejerforeninger og private udlejere. Der kan ydes tilskud på op til 50 % på tilskudsberettigede udgifter mellem 50.000 kr. og 500.000 kr.

Ansøgningerne prioriteres efter hvor mange boliger, der er i ejendommen samt afstanden til nærmeste offentligt tilgængelige grønne rekreative areal.

Der kan ydes tilskud til følgende aktiviteter:

1. Projektering af byhaven.
2. Anskaffelse af materialer til etablering af byhaven, herunder plantekasser, planter, træer.
3. Anlæg af byhaven, herunder lønudgifter.

Høringssvar

Frederiksberg Kommune har sendt følgende høringssvar med forbehold for politisk godkendelse.

Baseret på Frederiksberg Kommunes erfaringer med tilskudsordning til grønne projekter har vi følgende opmærksomhedspunkter, som Bolig- og Planstyrelsen kan tage med i deres overvejelser og videre planlægning:

- Angående §6 stk. 4 punkt 2: I Frederiksberg Kommune foreligger der en række lokalplaner, som beskytter grønne arealer og træer på private arealer. Dette kan være en begrænsning for projekteringen og bør nævnes i denne forbindelse.
- Der skal generelt afsættes ressourcer til at varetage kommunikation om og administration af puljen, blandt andet skal der udpeges en kontaktperson/ansvarlig, som borgerne kan kontakte ved eventuelle spørgsmål.
- Det kan være vanskeligt at nå de rette målgrupper, når der skal kommunikeres om tilskudsordningen. Det kan være en fordel at kommunikere direkte med ejer, administrator og/eller bestyrelsen i de pågældende ejendomme, og

kommunen har også gode erfaringer med at kommunikere bredt på sociale medier.

- Det er vigtigt, at borgerne får oplevelsen af, at det er let at ansøge – en form for drejebog, der fortæller, hvad man skal, og hvad der forventes samt et simpelt ansøgningsskema.
- Det er en god idé med flere ansøgningsfrister, idet boligforeningerne har generalforsamling en gang årligt.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

By-, Kultur- og Miljøområdet vurderer, at det afgivne høringssvar vil bidrage til at udbrede befolkningens kendskab til den nye pulje og muligheden for at søge tilskud til etablering af byhaver. Samtidig understreger vi i høringssvaret, at ansøgningsprocessen skal være simpel og let tilgængelig. Dette fordi forvaltningen vurderer, at byhaver er et rigtig godt bidrag til arbejdet med bynatur og biodiversitet, da de blandt andet bidrager til øget biomasse og bringer naturen helt tæt på borgerne.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Bilag

Bilag 1 - Høringsskrivelse - Bekendtgørelse om byhaver

Bilag 2 - Høringsliste byhavebekendtgørelse

Bilag 3 - Udkast - Bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver

Bilag 4 - Høringssvar - Bekendtgørelse om tilskud til etablering af byhaver - Frederiksberg Kommune

Punkt 146: Status på arbejdet med mindesmærke ved Forum

00.00.00-G01-20-22

Resume

I forbindelse med budgetaftalen for 2021-22 var partierne bag aftalen enige om at støtte op om, at der skal rejses et mindesmærke ved Forum til ære for frihedskæmperne. Det var en forudsætning for opsætning af et mindesmærket, at der kunne findes medfinansiering fra fonde hertil. Da forvaltningen hidtil ikke har kunne finde tilstrækkelig medfinansiering, forelægges udvalget et forslag til beslutning om et mindre mindesmærke, der kan afholdes inden for kommunens afsatte budget til projektet.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget tog orienteringen om status på arbejdet med mindesmærket ved Forum til efterretning og vedtog, at der arbejdes videre med at skaffe finansiering til et mindesmærke, som evt. kan knyttes til 80-årsdagen for Danmarks befrielse.

Indstilling

By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller,

1. at orienteringen om status på arbejdet med mindesmærket ved Forum tages til efterretning,
2. at mindesmærket til markering af modstandsindsatsen under anden verdenskrig udføres som en mindeplade/-sten, der nedlægges i belægningen på pladsen ved Forum,
3. at der frigives rådighedsbeløb på 40.000 kr. i 2022 til fremstilling og nedlægning af mindepladen, og at overskydende budgetmidler på 160.000 kr. tilgår kassen i forbindelse med 3. forventede regnskab.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetaftalen for 2021-22 var partierne bag aftalen enige om at støtte op om, at der skal rejses et mindesmærke ved Forum til ære for frihedskæmperne.

Udgifterne til et mindesmærke blev vurderet til 700.000 kr. Der blev på kommunens budget afsat 200.000 kr. til medfinansiering af projektet, idet restbeløbet på 500.000 kr. skulle søges finansieret i samarbejde med fonde.

Mindesmærket, der generelt skal hædre indsatsen, tager afsæt i sabotageaktionen ved Forum den 24. august 1943, og tænkes udført som en skulptur, der forestiller frihedskæmper Max Bæklund, der placerede en ølkasse med 27 kg plastisk sprængstof, som han bragte til sprængning midt i Forum den 24. august 1943.

Der er søgt om støtte til projektet hos Carlsbergfondet, Nordea Fonden, A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal samt Frederiksbergfonden.

Af de ansøgte fonde er det kun Frederiksbergfonden, der er vendt tilbage med positivt tilsagn. Fonden har givet tilsagn om støtte på 200.000 kr.

Foreningen 'Frihedsmuséets Venner' har tidligere bevilget 10.000 kr. til projektet, hvorfor der, med fradrag for fondsmoms, er et udestående finansieringsbehov på 327.000 kr.

By-, Kultur- og Miljøområdets vurdering

Det er forvaltningens vurdering på baggrund af de hidtidige erfaringer, at det vil være vanskeligt at finde fondsfinansiering af restbeløbet, og foreslår derfor – også set i lyset af kommunens aktuelle økonomiske situation – at der fremstilles og opsættes et mindre mindesmærke, der kan finansieres inden for det afsatte kommunale budget.

Forvaltningen vurderer, at et mindesmærke bestående af f.eks. en mindeplade eller -sten vil kunne fremstilles og nedlægges i belægningen foran Forum for ca. 40.000 kr. I givet fald vil en sådan mindeplade kunne nedlægges ved et arrangement på 80 års dagen for aktionen ved Forum den 24. august 2023.

Økonomi

Den samlede udgift til etablering af et monumentet er oprindeligt vurderet at udgøre 700.000 kr.

Til finansiering af dette beløb har Frederiksberg Kommune afsat 200.000 kr. på budgettet. Herudover har 'Frihedsmuséets Venner' bevilget 10.000 kr. til gennemførelse af projektet og Frederiksbergfonden har givet tilsagn om støtte på 200.000 kr.

Fratrukket fonds-moms på 17,5 % fra støttebeløbene er der aktuelt en samlet finansiering på 373.000 kr. og således en udestående restfinansiering på 327.000 kr. Dette modsvarer et behov for støttetilsagn fra fonde på ca. 396.000 kr. når det indregnes, at der skal betales fonds-moms.

Det vurderes, at et mindre mindesmærke i form af en mindeplade eller -sten vil kunne fremstilles og nedlægges for ca. 40.000 kr.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Miljø-, Bynatur- og Mobilitetsudvalget

Punkt 147: Budgetforslag 2023 - Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget

00.30.10-S00-3-22

Resume

Budgetforslaget for 2023 forelægges med henblik på høring i fagudvalgene.

Beslutning

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget drøftede budgetforslag 2023, idet der blev taget forbehold for budgetprocessen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at udvalget drøfter budgetforslag 2023 og oversender eventuelle bemærkninger på udvalgets område.

Sagsfremstilling

Udvalget forelægges hermed budgetforslaget for 2023.

Budgetforslaget består af to dele. Den første del, som er vedlagt denne sag, indeholder den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg. Herudover fremgår for hvert udvalg en beskrivelse af udvalgets opgaver, strategiske tiltag og udfordringer samt økonomi.

Den anden del er et teknisk budgetforslag, der indeholder en udvalgsgennemgang af mere teknisk karakter. Det tekniske budgetforslag offentliggøres på Frederiksberg Kommunes hjemmeside den 23. august 2022.

Gældende for de to dele af det administrative budgetforslag er, at de er udarbejdet med udgangspunkt i en budgetramme svarende til budgettet for 2022. Herudover er eventuelle ændringer som følge af politiske beslutninger eller opgaveændringer indarbejdet. Budgetforslaget indeholder alle ændringer, der indgår i hhv. 1. og 2. finansielle orientering. 2. finansielle orientering behandles på dagsordenen til møde i Magistraten parallelt med denne sag.

Økonomi

Fremgår af vedlagte bilag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Miljø-, Bynatur og Mobilitetsudvalget

Bilag

Budgetforslag 2023

Punkt 148: Lukket

05.01.00-P20-5-15